

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, HURAE 22, 1915.

Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 374 o te Ture Whenua Maori, 1909.

(L.S.)   LIVERPOOL, Kawana.
                HE PANUITANGA.

NO TEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), me tekiona tekau ma wha o Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1914, ki te marama kua ata oti te hoko o tetahi whenua Maori e te Karauna i raro i te mana o taua Ture, ka ahei te Kawana ki te whakaputa i tetahi Panuitanga hei whakaatu kua riro taua whenua hei whenua Karauna.

A notemea kua ata oti te hoko ki te Karauna i raro i te mana o taua Ture o te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahacrengā me te whakatutukitanga i nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o taua Ture, me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1914, ko ahan, ko Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, te Kawana o te Tominiona o Niū Tirenī, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua noho hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

WHAKAMOTOMO Poraka, e 32 nga eka; Takiwa Ruri o Haurangi.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, Knight Grand Cross of the Most Distinguished Order of Saint Michael and Saint George, Member of the Royal Victorian Order, Kawana, Tino Rangatira o te Tominiona o Niū Tirenī me nga Motu kei raro i tona mana; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tekau ma whitu nga ra o Hurae, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma rima.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Kabiti- A.

Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 374 o te Ture Whenua Maori, 1909.

(L.S.)   LIVERPOOL, Kawana.
                HE PANUITANGA.

NO TEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), me tekiona tekau ma wha o Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1914, ki te marama kua ata oti te hoko o tetahi whenua Maori e te Karauna i raro i te mana o taua Ture, ka ahei te Kawana ki te whakaputa i tetahi Panuitanga hei whakaatu kua riro taua whenua hei whenua Karauna.

A notemea kua ata oti te hoko ki te Karauna i raro i te mana o taua Ture o te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahacerengā me te whakatutukitanga i nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o taua Ture, me tekiona tekau ma wha o te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1914, ko ahan, ko Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, te Kawana o te Tominiona o Niū Tirenī, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua noho hei whenua Karauna.

KUPU APITI.

TAHORAITI ID, Tekiona 3, e 30 eka e 2 ruuri 17 paati; Takiwa Ruri o Tahoraiti.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, Knight Grand Cross of the Most Distinguished Order of Saint Michael and Saint George, Member of the Royal Victorian Order, Kawana, Tino Rangatira o te Tominiona o Niū Tirenī me nga Motu kei raro i tona mana; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tekau ma whitu nga ra o Hurae, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma rima.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Whakaaetanga kia Moketetia tetahi Whenua Maori.

LIVERPOOL, Kawana.

OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

Tu ana i reira :

Ko HIS EXCELLENCY TE KAWANA I ROTO I TONA KAUNIHERA.

NOTEMEA kua whakaritea e tekiona rua rau e toru tekau o te Ture Whenua Maori, 1909, kua tetahi pukapuka tuku i tetahi whenua Maori i runga i te mokete, i te tiaati ranei, i tua atu i te mokete atu i te tiaati atu ranei ki tetahi Tari Kawanatanga Whakaputa Moni Mokete, e whakatuturutia e tetahi Poari, e te Kooti ranei, ki te kore i matua whakaaetia e te Kawana i roto i tona Kaunihera.

A notemea kua tukua he tono kia whakaae te Kawana i roto i tona Kaunihera kia whakaaetia kia moketetia te poraka te wahi whenua ranei e whakahuatia nei i roto i te

Kupu Apiti ki tenei : A notemea he mea tika kia matua whakaputaina te whakaaetanga a te Kawana i roto i tona Kaunihera :

Na reira, a His Excellency te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, i runga i te tohutohu me te whakaae a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Tominiona, tenei ka whakaae ki te tukonga i runga i te mokete o te poraka o te wahi whenua ranei e mau nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei.

A tenei ka panuita ko tenei Ota Kaunihera he mea whakaputa i raro i nga tikanga mo taua mahi kei roto i te Ture Whenua Maori, 1909, a me whai mana ano he whakaaetanga na te Kawana i roto i tona Kaunihera ki nga whakahaerenga kua whakamania e tenei.

KUPU APITI.

TEKIONA 13, Poraka 22, Invercargill Hundred, e 23 eka i ruuri 16 paati ; Takiwa Porowini o Otago.

J. F. ANDREWS,
Karako o te Kaunihera Whiriwhiri

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

KOOTI WHENUA MAORI KI PAMUTANA NOTA A TE 27 O NGA RA O HURAE, 1915.

Tari Kooti Whenua Maori o te Ikaroa, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Pamutana Nota a te 27 o nga ra o Hurae, 1915, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

A te mutunga o nga mahi ki Pamutana Nota ka neke te Kooti ki Otaki tu ai.

I tuhia i tenei te 13 o nga ra o Hurae, 1915.

[Poneke, 1915-18.]

NA. TOITENEPEKA,
Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Rohe.
1	Emere Rawiri, na ona roia na Kirk me Rapley (C. 603-3, 1/162)	Otahi Taone, Tekiona 175, 176, me 176A	Kei te mapi.
2	Wiremu Kiriwhihi ..	Makuratawhiti (wahi o) ..	Kei te mapi haehae e mau ana.
3	Piripi te Ra (O. 629-5)1/57)	Ahitangutu 4 ..	Kei te mapi.
4	Kipa te Whatanui (O. 636-1/1/171)	Te Awa Otaki (wahi o Rangiwhati	Kei te mapi.
5	Heni te Rei ..	Wairarapa	Kei te mapi.
6	Arapeta Noki ..	Waihoanga	Kei te mapi.
7	R. R. Taikiwi ..	Waihoanga	Kei te mapi.
8	Piripi te Ra me etahi atu	Ahitangutu 1	Kei te mapi.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
9	Te Riri Meihana me etahi atu (Bell, Gully, Bell, me Myers)	Manawatu Kukutauaki 4E, 3, Tekiona 2A 1.
10	Renata Hekenui, mo Amuria Nepe me etahi atu ..	Papangaio.
11	Pirihihi Tamihana ..	Manawatu-Kukutauaki 7D Nama 1, Tekiona 1.
12	Harold Barber ..	Ngarara West A, Tekiona 25.
13	Metapere Ropata (Geo. H. Harper)	Otaki Taone, Tekiona Nama 50.
14	Te Rapihana Mohi me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki 4B, Wahanga Nama 2.
15	Akapihi Tahitangata me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki 4A.
16	Rangiwhanake me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki 4C Nama 5, Tekiona 2.
17	Pirihihi Hohepa ..	Tikotiko Nama 2, 2A, Poraka 9.
18	Karaitiana Makerika me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki Nama 3, Tekiona 2D.
19	Poniwhario Hakaraia me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki 7D 2D 58.
20	Pirihihi Hohepa (Geo. H. Harper)	Makuratawhiti Nama 11.
21	Piripi Tera ..	Makirikiri Nama 34.
22	Kipa Roera, mo Heni te Rei me Heni Kipa	Kaingaraki Nama 7.
23	L. B. Baron (W. Stewart Park)	Horowhenua XIb 41 South G Nama 5.
24	Nepia Winiata, mo Rora Korako ..	Horowhenua XIb 41 Nota.
25	Hona Weepu (Kirk me Rapley)	Awahohonu A Nama 3, Wahanga 4B 2.
26	Otene Kercama (Sandilands me Elliott)	Aorangi 3A 3F.
27	Karanama Ruihi me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki 4E Nama 2A.
28	Hamarete Menchira me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki 7D 2D 17, 18, 30, 57D, 61, 62, 63, me 66.
29	Ihaka Ranapiri me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki 4D 4.
30	Pitiera Taipua ..	Himatangi Nama 2B 4.
31	Pononga Tamihana me Pina Tamihana ..	Ngarara West A, Tekiona 28.
32	Winia Pachna me Rarangi Waaka (W. H. Tawharangi)	Pukchou 4C, Tekiona 7F.
33	Arani Hoeta me Pirihihi Henare (Cooke me Beale) ..	Aorangi Nama 1, Tekiona 5B 2.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
34	Arani te Hoeta ..	Aorangi Nama 1, Tekiona 5B 2.
35	Arapata Noki, mo Manihera Erena ..	Tikotiko Nama 2.
36	Te Waenga Wereta me etahi atu ..	Oahu 3A 2, Wahanga 5.
37	Te Waenga Wereta me etahi atu ..	Oahu 3A 1A 1.
38	Arita Haimona me etahi atu ..	Himatangi Nama 5.
39	Perawiti te Puke (Nepia Winiata)	Waiwiri East 1A.
40	Rawinia te Rangi me etahi atu ..	Aorangi 3D 1B.
41	Rawinia Rangi (Cooke me Beale) ..	Lower Aorangi 3D 1A.
42	Hunua Piripi (Geo. H. Harper) ..	Manawatu-Kukutauaki 4E 2A.
43	Whakaruruatua Tutai (Teo. Tipene) ..	Ngarara West A, Tekiona 30.
44	Karaitiana te Tupe (Geo. H. Harper) ..	Pahianui B.
45	P. H. Taipua me etahi atu ..	Himatangi Nama 2, Tekiona 2A, Wahanga 7C.
46	Riripeti Ngaruma ..	Iharuatai (Mira).
47	Miriama Matakatea (Patu Ranginui) ..	Horowhenua XIB 41 North A Nama 2.
48	Hoone Reweti me etahi atu ..	Koputara Whenua Rahui.
49	Huirua Ngapaki ..	Ngarara West A, Tekiona 31C.
50	Himiona te Oha ..	Piritaha 9C.
51	Te Ara Orehua me etahi atu ..	Sandon 149.
52	Ngaoka Penchira (Sandilands me Elliott) ..	Taonui-Ahuaturanga 1F Nama 1A.
53	G. Cootes me etahi atu ..	Whakarangirangi 4B.
54	Tanguru Papi me etahi atu ..	Puketotara 334/335, Tekiona 2A 2.
55	Tanguru Papi me etahi atu ..	Horowhenua Nama 3E 2, Wahanga 8.
56	Noti Pitihira me etahi atu ..	Himatangi 4D.
57	W. Kiriona mo Miriama me etahi atu ..	Manawatu-Kukutauaki 7D 2D 69D Nama 2.
58	Manahi me Ariki Apiata (Geo. H. Harper) ..	Ngakaroro 3B 7, Tekiona 2.
59	Geo. H. Harper, mo nga kai-riwhi o Hemi Kuti ..	Whakarangirangi Nama 5.
60	Harata te Iwiata ..	Haruatai Nama 3A.
61	Herbert John Jillott (Menteath me Ward) ..	Pukekaraka Pa.
62	Wairoa Hoeta (J. B. Beale) ..	Aorangi Nama 1, Tekiona 5B.
63	Herbert John Jillet (Menteath me Ward) ..	Waitohu Nama 11A.
64	Hera Pineaha mc etahi atu (J. B. Beale) ..	Himatangi 2A 7.
65	Hema Henare me etahi atu ..	Horowhenua XIB 42 South.
66	Ani Kuti me etahi atu ..	Pukehou 4B Nama 2A.
67	Te Nota Whitu Parata (Teo Tipene) ..	Ngarara West A, Tekiona 79.
68	Nepia Winiata mo Tiaki Kerehoma ..	Ngakaroro Nama 5.
69	Archibald Arthur Brown (Field me Luckie) ..	Ngarara West A, Tekiona 46B.
70	Tapuae Te Koeti ..	Makuratawhiti 1B.
71	Te Aohau Nokitini ..	Horowhenua XIB 41A.
72	Te Aohau Nikitini ..	Horowhenua A (Raumatangi).
73	Te Aohau Nikitini ..	Horowhenua 9A.
74	Te Aohau Nikitini ..	Horowhenua XIB 41D.
75	Eparaima Paki ..	Horowhenua XIB 41 South F.
76	Nota Winara Wi Parata (Teo Tipene) ..	Himatangi 3A 3C.
77	Tame Recone (Kirk me Rapley) ..	Pukekaraka Nama 2.
78	William Martin Simeox (Bell, Gully, Bell, me Myers) ..	Pukehou 4F 2E 2B.
79	A. W. Skerman me A. J. Podevin (Bell, Gully, Bell, me Myers) ..	Pukeatua Nama 2.
80	Hunua Piripi (Bell, Gully, Bell, me Myers) ..	Manawatu-Kukutauaki 4E Nama 2A.
81	Arapata Noki, mo Patihona Takaitemarama ..	Te Moutere Tahuna.
82	Arapata Noki, mo Hohipuha Kareaui ..	Waiorongomai Nama 9, Tekiona 8.
83	Hemi Kupa Hawea me etahi atu (Geo. H. Harper) ..	Katihihi 1A 1.
84	Rahapa te Aomarere (Geo. H. Harper) ..	Reureu 2B.
85	Rahapa te Aomarere (Geo. H. Harper) ..	Reureu 2M.
86	Rahapa te Aomarere (Geo. H. Harper) ..	Reureu 3B.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
87	Winiata Pomare (C. R. Parata) ..	Horowhenua Nama 9B 2 ..	Arapata Wikita Pemare.
88	Albert te Hiwi me etahi atu (Kirk me Rapley) ..	Carnarven 358 ..	Apia te Hiwi.
89	Manahi me Ariki Apiata (Field me Luckie) ..	Himatangi 3A 3F ..	Apiata Tiaki Hawea.
90	Rama Apakura ..	Awahuri Taone Sandon, Tekiona 145 nga Rota 110 me etahi atu ..	Te Kooro Renao.
91	Eruera Nicholson ..	Whakahokiatapango ..	Alfred James Mends.
92	Tapae Atanatiu (Hone McMillan) ..	Waihoanga ..	Atanatiu te Akuaku.
93	Henare Roera (Bell, Gully, Bell, me Myers) ..	Muhunca 3A 1E Nama 1, Wahanga 12B 2 ..	Ani Patene Tokemauri Henare Rocra.
94	Rawaho te Awcawe ..	Acrangi 3G 2B Nama 5 ..	Ema Heeni te Rangiotu.
95	Pumipi Matenga te Hiko ..	Otaki Taone, Tekiona 44 ..	Erina Toangina.
96	Ruta Enoka me etahi atu ..	Pukehou 5G Nama 2C ..	Enoka te Wano.
97	Tuturu Hone Teri ..	Puketapu ..	Tamati Tukino.
98	Mare Muruahi ..	Horowhenua XIB 14 ..	Honi Muruahi.
99	Mare Muruahi ..	Horowhenua XIB 28 ..	Heni Muruahi.
100	Mare Muruahi ..	Horowhenua XIB 41 North D 2 ..	Honi Muruahi.
101	Rawiri Hakaraia me etahi atu ..	Okoheriki 2G 3 ..	Hakaraia te Whena.
102	Geo. H. Harper, mo nga tamariki a te tupapaku ..	Manawatu-Kukutauaki 4B Nama 2B ..	Hape Toka.
103	Ani Ratima (P. E. Baldwin) ..	Puketotara 334/335 Nama 5B 2 ..	Horomona Ratima.
104	Ani Ratima ..	Puketotara 334/335 Nama 5B 2 ..	Horomona Ratima.
105	Rangiamohia Hare Taha ..	Ngawhakaraua 1B ..	Hare Timoti.
106	Roore Rangihueua mo Tuna Roiri ..	Himatangi 4A ..	Horiana Roiri.
107	Arara Watene ..	Taumanuka 3D Nama 1 ..	Piu Watene.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Narua.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata k-a mate
108	Teakihana Rangiwawa	Ohariu, Tekiona 37 me 39	Rene Whakapaki.
109	Arita Hainona (Geo. H. Harper)	Wharepuhunga Nama 18	Rangipatua.
110	Tahuia Watson, mo Niwa Hapakuku	Horowhenua X1B 16	Roka Terata.
111	Tahuia Watson, mo Niwa Hapakuku	Horowhenua X1B 41	Roka Terata.
112	Tahuia Watson, mo Niwa Hapakuku	Horowhenua X1B 42	Roka Terata.
113	Hone McMillan, mo Matiu Tarera	Te Rakautahati 1F 1	Renata te Pewa.
114	Koneke Pahi Kau	Horowhenua X1A Nama 1C	Ruhi Matene te Whiwhi.
115	Teweri Haereturangi	Ohariu Nama 37 me 39	Tone.
116	Maremara Heri te Waru (G. H. Harper)	Himatangi 2B 4 me 1c 2	Rangi Heri te Waru.
117	Roka Hanita	Pamutana Rahui	Rangiikeike.
118	Te Kereihi Roera	Muhunua 3A 1E 1, Wahanga 12c	Ratu Roera.
119	Henare Mereti	Sandon, Tekiona 153 Nama 8	Tapita Henry Hughes.
120	Hinemairangi Tiriwa (Hussey me Thompson)	Menawatu-Kukutauaki 2E, Teki- ona 11 me 12	Turau Ngawhina.
121	Wiremu Toka me etahi atu (G. H. Harper)	Ngawhakaraua	Tohutohu.
122	Heni Kipa	Horowhenua 9A	Te Whatanui.
123	Kingi Kingi Wirihana (W. Stewart Park)	Horowhenua X1B 36 1E 1A	Kingi Wirihana.
124	Ani Ratima	Puketotara 334/335 Nama 5	Te Wehe te Tne.
125	Heeni Hoani Kuiti	Taumanuka 3D 1	Waretini Tuainuku.
126	Heremria te Tihi me etabi atu (W. S. Park)	Ohau 3A 2, Tekiona 7	Wanana te Kawai.
127	Parakipane Kingi (Geo. H. Harper)	Ngawhakaraua 1B	Wiremu te Hira.
128	Arapata te Iiwi	Ohau 3A 1A 3	Te Ri Tukaitu.
129	Maraca Bell me Tiemi Rikihana (Bell, Gully, Bell, me Myers)	Ngawhakaraua 1B	Eneratta Rikihana.
130	Heri Kerei Taiara (Bell, Gully, Bell, me Myers)	Rota 51, Otago Heads (Whenua Rahui)	Hana Bates (Peeti).
131	Karatiana te Ahu	Maurihoro B	Hariata Rongowhitiao.
132	Karatiana te Ahu	Waiharakeke East 1C	Hariata Natana.
133	Karatiana te Ahu	Waiharakeke East 3A 1B	Hariata Natana.
134	Karatiana te Ahu	Maurihoro B	Hariata Hamuera.
135	Karatiana te Ahu	Te Moutere Nama 9	Hraiata Natana.
136	Peni Hakarala	Manawatu-Kukutauaki 7D 2B (uruha)	Hakaraia te Wera.
137	Tuiti Makitanara	Pukehou 4G 8D	Meropa Tima.
138	Mete Kipa	Himatangi 3B 2 (moni kei te Peari)	Mere Pineaha (Turi Pineaha, ranei).
139	Mete Kipa	Himatangi 2A 7C	Mere Pineaha (Turi Pineaha, ranei).
140	Romana te Koetu me etahi atu (Hone Mc- Millan)	Pukehou 4G 8D	Meropa te Koetu (Tima ranei).
141	Perenara Mohi Heremria me etahi atu (Chas. Blenkhorn)	Waitohu	Mohi Heremria.
142	Ane Tame Rawiri me tetahi atu (Chas. Blenk- horn)	Carnavon 385	Ngakaone Heremria.
143	Ane Tame Rawiri me tetahi atu (Chas. Blenk- horn)	Ohau 3, Wahanga X1A, Tekiona 1	Ngakaone Heremria.
144	Tahurangi Tapine (H. Gifford Moore)	Carnavon 350F	Tarita Rangitakorū.
145	Taipua Natanahira	Hurihangataitoko Nama 3	Natanahira Tamati.
146	Taipua Natanahira	Hurihangataitoko Nama 4	Natanahira Te Waro.
147	Taipua Natanahira	Wairarapa	Pene te Ruapua.
148	Taipua Natanahira	Pahianui Nama 10B	Pene te Ruapua.
149	Taipua Natanahira	Tarewa East 8	Natanahira Tahera.
150	Taipua Natanahira	Hurihangataitoko Nama 4	Pene te Ruapua.
151	Ane Tame Rawiri me Rawinia (Chas. Blenk- horn)	Ohau 3, Wahanga X1A, Tekiona 2	Pirihiro Tame Rawiri.
152	Ane Tame Rawi i me Rawinia (Chas. Blenk- horn)	Carnavon 385 (tetahi wahi)	Pirihiro Tame Rawiri.
153	Ane Tame Rawiri me Rawinia (Chas. Blenk- horn)	Ohau, 3A, Wahanga 26, Tekiona 2D 4A	Pirihiro Tame Rawiri.
154	Ane Tame Rawiri me Rawinia (Chas. Blenk- horn)	Ohau 3, Wahanga 26, Tekiona 2B	Pirihiro Tame Rawiri.
155	Hokowhitu Makarika	Manawatu - Kukutauaki Nama, Tekiona 2D	Piripi tera Utiku.
156	Hokowhitu Makarika	Manawatu - Kukutauaki Nama, 3, Tekiona 2A 1	Perepetua Hutiku.
157	Hokowhitu Makarika	Manawatu - Kukutauaki Nama 3, Tekiona 2C 2	Perepetua Utiku.
158	Rangianaua Tautari (Sandilands me Elliott)	Sandon, 153 Wahanga 6C 2	Ria Tautari.
159	Te Waikoheriki Maremare me etahi atu	Horowhenua X1B 36, 2JB	Te Rangiatea Maremare.
160	Rerchia te Mataku (Kirk me Rapley)	Otaki, Tekiona 77	Te Rama te Mataku.
161	Tuiti McDonald mo nga whanaunga tata	Horowhenua X1B 36, 3F 2	Rora Korako.
162	Tuiti McDonald mo nga whanaunga tata	Horowhenua X1B 41 North B Nama 4	Rora Korako.
163	Hoani Mahuika (Hone McMillan)	Horowhenua X1B 41 North B Nama 4	Rora Korako.
164	Hoani Mahuika (Hone McMillan)	Horowhenua X1B 36, 3F 2	Rora Korako.
165	Nota Parata	Himatangi 3A 3G	Winara Parata.
166	Nota Winara Wi Parata (Teo Tipene)	Takapuwahia B, Tekiona 3	Winara Wi Parata.
167	Nota Winara Wi Parata (Teo Tipene)	Ngarara West A, Tekiona 25C	Winara Wi Parata.
168	Tiripa Taueki me etahi atu (G. F. Phillips)	Horowhenua A Nama 5	Rawinia Ihiaia.
169	Henare Roera (Bell, Gully, Bell, me Myers)	Muhunua 3A 1E 1, Wahanga 12C 2	Rutu Roera.
170	Merchira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Pouakani	Reihana te Kooro.
171	Merchira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Pachua 5B	Iwa Pirihira Reihana.
172	Merchira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Waitutuma 1A 1	Iwa Pirihira Raihana.
173	Merchira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Kawakawa 1A	Iwa Pirihira Reihana.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

475

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
174	Merehira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Whakatomotomo 5B	Iwa Pirihira Reihana.
175	Merehira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Oruatumore Nama 2	Iwa Pirihira Reihana.
176	Merehira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Kehemane Rahui 7A 3	Iwa Pirihira Reihana.
177	Merehira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Paehuia Nama 5A ..	Iwa Pirihira Reihana.
178	Merehira Reihana te Kahu (Bunnh me Aysen)	Pukaroro Nama 1 ..	Iwa Pirihira Reihana.
179	Merehira Reihana te Kahu (Bunny me Ayson)	Huariki Nama 2 ..	Iwa Pirihira Reihana.
180	Metapere Ropata (Geo. H. Harper) ..	Te Pouakani ..	Arita Haimona.
181	Metapere Ropata (Geo. H. Harper) ..	Te Tihoi ..	Arita Haimona.
182	Metapere Ropata (Geo. H. Harper) ..	Whangamata ..	Arita Haimona.
183	Tohiparc Maremare te Waru (Geo. H. Harper)	Pukehou 4c Nama 7B	Meropi Tima.
184	Tohipara Maremare te Waru (Geo. H. Harper)	Pukehou 4c Nama 8D	Meropa Tima.
185	Edward me Julia Bevan (Geo. H. Harper) ..	Ngawhakaraua 1B ..	Mata Reweti.
186	Edward me Julia Bevan (Geo. H. Harper) ..	Ngawhakaraua 1B ..	Parakipane te Kohu.
187	Edward me Julia Bevan (Geo. H. Harper) ..	Ngawhakaraua 1B ..	Haimona te Kohu.
188	Edward me Julia Bevan (Geo. H. Harper) ..	Ngawhakaraua 1B ..	Reweti te Kohu.
189	Hohepa Wi Neera (W. G. H. Baillie) ..	Manawatu-Kukutauaki (Piha)	Tatana Whataupoko.
190	Hohepa Wi Neera (W. G. H. Baillie) ..	Mahinawa (Porirua)	Tatana Whataupoko.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua.	Te Ingao o te Tamaiti.
191	Areta Nahona ..	Horowhenua X1a 36, 3G 2A ..	Hoani Nahona (Tamaiti).
192	Ruru Tutai (Field me Luckie) ..	Ngarara West A, 30D ..	Tonga Tutai.
193	Hiria Heta ..	Horowhenua X1b 41 South N, 2 ..	Akenehi me Wikitoria Heta.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI HO.

Nama.	Kai-tono.	Te ingao o te whenua.	Nga ingoa o nga tamariki.	Te ingoa o te Kai-Tiaki e tu nei.
194	Hori Cootes ..	Wahaotemarangai ..	Huria, Katarina, Raniera, James Cootes. me Rangi Cootes	
195	Matire Inia H. Riharoa ..	Manawatu - Kukutauaki Nama 2B	Hoani Teakutere Renata	Wiremu Rimoetu.
196	Matire Inia H. Riharoa ..	Manawatu - Kukutauaki Nama 8 Tekiona 2B	Hoani Teakutere Renata	Wiremu Rimoetu.

TONO WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Tupapaku.
197	Heremria Rangitawhiao ..	Ngakaone Heremria Rangitawhiao.

TONO OTA WHAKAWHITI.

Nama.	Kai-tono.	Nga Ingao o nga Whenua e whakawhitia ana
198	Karanama Eubi ..	Pukehou Noma 4D.
	Hemara te Whetu kai-tiaki, mo Tereturu Nga hina te Kira	Manawatu-Kukutauaki Nama 4E Nama 2A.
199	Robert Ransfield ..	Whaiti-Kuranui Nama 2D.
	Tame Reone ..	Manawatu-Kukutauaki 4E Nama 2B, Tekiona 7 me Manawatu-Kukutauaki 4E Nama 2B, Tekiona 8.
200	Hori Silbery, Ani Sibery, me Hugh McDonald	Ngakororo Nama 3G (tetahi wahi).
	Charles Kilsby ..	Pahiko East, Poraka West.
201	Piripi te Apatu Mohi Heremria ..	Ohau Nama 3 Tekiona 26B.
	Perenara Mohi Heremria ..	Ohau Nama 3 Tekiona 11A.
202	Te Robi Maaka Mohi Heremria ..	Ohau Nama 3 Tekiona 26B.
	Perenara Mohi Heremria ..	Ohau Nama 3 Tekiona 11A.

TONO I BARO O TEKIONA 141 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ahua o te Tono.
203	Myra Bevan me etahi atu (Bell, Gully, Bell, me Myers)	He tono kia whakaputaina e te Kooti he ota whakatu i nga kai tono ki etahi o nga paanga o nga taonga ranei o te tupapaku, ki te mahi ranei i tetahi atu ota e whakaaro ana te Kooti e tika ana he painga mo ratou.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO WHAKAWA TUARUA I RARO I TEKIONA 28 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
204	Tereturu Hamahona (Geo. H. Harper)	Manawatu-Kukutauaki 7D 2D 69E	He tono kia whakawakia tuaruatia te wehewehenga i te poraka e Tiati Kiriwheta i te 30 o nga ra o Hanuere, 1914, ki Otaki.
205	Tereturu Hamahona (Geo. H. Harper)	Manawatu-Kukutauaki 7B 2D 47	He tono kia whakawakia tuaruatia te wehewehenga i te poraka e Tiati Kiriwheta i te 30 o nga ra o Hanuere, 1914, ki Otaki.
206	Tereturu Hamahona (Geo. H. Harper)	Manawatu-Kukutauaki 7D 2D 55C	He tono kia whakawakia tuaruatia te wehewehenga i te Poraka e Tiati Kiriwheta i te 30 o nga ra o Hanuere, 1914, ki Otaki.
207	Tereturu Hamahona (Geo. H. Harper)	Manawatu-Kukutauaki 7D 2D 64	He tono kia whakawakia tuaruatia te wehewehenga i te poraka e Tiati Kiriwheta i te 30 o nga ra o Hanuere, 1914, ki Otaki.
208	Tereturu Hamahona (Geo. H. Harper)	Manawatu-Kukutauaki 7D 2E 80A.	He tono kia whakawakia tuaruatia te wehewehenga i te poraka e Tiati Kiriwheta i te 30 o nga ra o Hanuere, 1914, ki Otaki.

TONO I RARO I TEKIONA 121 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
209	Hemi Matene Ranapiri (Bell, Gully, Bell, me Myers)	Ohau. Nama 3, Tekiona 22	Kai whakakore a ota wehewehe i mabia i te 6 o nga ra o Oketopa, 1909.
210	Mihaka Kapukai ..	Katihiku, Nama 4 ..	Tono kia whakakore a ota wehewehe.

TONO TAMAITI WHANGAI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Matua o te Tamaiti.	Te Ingoa o te Tamaiti.
211	Wikitoria Eruini (Field, Luckie, me Sladden)	Akuhata Raniera me Paioke Abuhata ..	Moroki Akuhata.

TONO KI TE KOOTI KIA WHAKAHAU NGA KAI-TIAKI KIA WHAKATAKOTORIA TE KAUTE TIKA O TA RAUA WHAKAHAERENGKA I NGA MONI A TE TAMAITI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tamaiti.	Nga Kai-tiaki.
212	Teo Katene ..	Waari Kereboma ..	Amiria Horomana me Ani Retimana.

TONO KIA WEHEA HE WAHI WHENUA HEI WHAKARITE MO NGA MONI RURI KAHORE ANO KIA UTUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te nui o te Utu Ruri.
213	William Saxon Charlesworth (O. 167-23, 1/47, 4/80) ..	Waimakaria Nama 1B	£ s. d. 13 13 6

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI HEI UTU MO NGA RURI KAHORE ANO KIA WHAKAHAINA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te nui o te Utu Ruri.	Te Ra i timata ai te Initaret.
214	Tumuaki Kai-ruri ..	Manawatu-Kukutauaki 4D 1, 4B 1 Manawatu-Kukutauaki 4D 1, 4B 2 Manawatu-Kukutauaki 4D 1, 4B 3 Manawatu-Kukutauaki 4D 1, 4B 4	2 16 1 2 16 1 2 16 1 2 16 1	2 Hurae, 1915. 2 Hurae, 1915. 2 Hurae, 1915. 2 Hurae, 1915.
215	Tumuaki Kai-ruri ..	Waitarere 7A 1 .. Waitarere 7A 2 ..	2 18 6 10 17 3	14 Hune, 1915. 14 Hune, 1915.
216	Tumuaki Kai-ruri ..	Horowhenua XI B 36, 3H, 4A ..	5 1 3	16 Hune, 1915.
217	Tumuaki Kai-ruri ..	Horowhenua XI B 36, 3H, 4B ..	9 17 6	16 Hune, 1915.
218	Tumuaki Kai-ruri ..	Aorangi 3A 3A ..	1 4 0	6 Hurae, 1915.
219	Tumuaki Kai-ruri ..	Aorangi 3A 3B ..	1 4 0	6 Hurae, 1915.
220	Tumuaki Kai-ruri ..	Aorangi 3A 3C ..	2 5 0	6 Hurae, 1915.
221	Tumuaki Kai-ruri ..	Aorangi 3A 3D ..	3 6 0	6 Hurae, 1914.
222	Tumuaki Kai-ruri ..	Aorangi 3A 3E ..	5 8 0	6 Hurae, 1914.
223	Tumuaki Kai-ruri ..	Aorangi 3A 3F ..	17 16 2	6 Hurae, 1914.
224	Tumuaki Kai-ruri ..	Aorangi 3D 1B, 1 ..	4 11 6	14 Aperira, 1915.

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI HEI UTU MO NGA RURI KAHORE ANO KIA WHAKAEAINA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te nui o te Utu Ruri.	Te Ra i timata aite Iuitareti.
225	Tumuaki Kai-ruri	Aorangi 3D 1B, 1 ..	33 9 9	14 Aperira, 1915.
226	Tumuaki Kai-ruri	Aorangi 3D 1B, 3 ..	4 11 6	14 Aperira, 1915.
227	Tumuaki Kai-ruri	Carnarvon 387A 1 ..	16 19 10	19 Maehe, 1915.
228	Tumuaki Kai-ruri	Carnarvon 387A 2 ..	16 19 10	19 Maehe, 1915.
229	Tumuaki Kai-ruri	Carnarvon 387A 3 ..	16 19 10	19 Maehe, 1915.
230	Tumuaki Kai-ruri	Carnarvon 387A 4 ..	8 12 7	19 Mache, 1915.
231	Tumuaki Kai-ruri	Carnarvon 387A 5 ..	16 19 10	19 Maehe, 1915.
232	Tumuaki Kai-ruri	Haruatai 3A, 1 ..	3 7 2	25 Maehe, 1915.
233	Tumuaki Kai-ruri	Haruatai 3A, 2 ..	5 7 10	25 Maehe, 1915.
234	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 1A ..	3 4 6	7 Tihene 1914.
235	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 1B ..	5 11 6	7 Tihema, 1914.
236	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 1C ..	4 15 0	7 Tihema, 1914.
237	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 1D ..	22 10 9	7 Tihema, 1914.
238	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 1E ..	8 16 4	7 Tihema, 1914.
239	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 1F ..	3 11 6	7 Tihema, 1914.
240	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 1G ..	4 9 6	7 Tihema, 1914.
241	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 1H ..	35 17 8	7 Tihema, 1914.
242	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 3B 1 ..	5 7 7	26 Maehe, 1915.
243	Tumuaki Kai-ruri	Himatangi 3B 2 ..	10 9 11	26 Mache, 1915.
244	Tumuaki Kai-ruri	Katihiku 4A 1 ..	2 17 3	25 Hepetema, 1914.
245	Tumuaki Kai-ruri	Katihiku 4A 2 ..	5 9 3	25 Hepetema, 1914.
246	Tumuaki Kai-ruri	Katihiku 4B ..	7 10 8	25 Hepetema, 1914.
247	Tumuaki Kai-ruri	Katihiku 4C ..	3 13 0	25 Hepetema, 1914.
248	Tumuaki Kai-ruri	Puketotara 334/5, 4C 2A ..	4 15 6	8 Oketopa, 1914.
249	Tumuaki Kai-ruri	Puketotara 334/5, 4C 2B ..	4 15 6	8 Oketopa, 1914.
250	Tumuaki Kai-ruri	Puketotara 334/5, 4C 2C ..	13 16 2	8 Oketopa, 1914.
251	Tumuaki Kai-ruri	Pukehou 4D 2A ..	3 1 7	6 Hurae, 1914.
252	Tumuaki Kai-ruri	Pukehou 4D 2B ..	4 1 1	6 Hurae, 1914.
253	Tumuaki Kai-ruri	Pukehou 4D 2C ..	4 12 9	6 Hurae, 1914.
254	Tumuaki Kai-ruri	Pukehou 4G 2 ..	11 0 4	19 Maehe, 1915.
255	Tumuaki Kai-ruri	Pukehou 4G 3 ..	13 3 6	19 Maehe, 1915.
256	Tumuaki Kai-ruri	Pukeatua 1 ..	9 1 4	12 Maehe, 1915.
257	Tumuaki Kai-ruri	Pukeatua 2 ..	9 1 4	12 Maehe, 1915.
258	Tumuaki Kai-ruri	Piritaha 9A ..	5 15 1	16 Aperira, 1915.
259	Tumuaki Kai-ruri	Piritaha 9B ..	6 17 0	16 Aperira, 1915.
260	Tumuaki Kai-ruri	Piritaha 9C ..	3 11 0	16 Aperira, 1915.
261	Tumuaki Kai-ruri	Piritaha 9D ..	1 7 1	16 Aperira, 1915.
262	Tumuaki Kai-ruri	Manawatu-Kukutauaki 7D 1, 4A ..	10 0 6	6 Oketopa, 1914.
		Manawatu-Kukutauaki 7D 1, 4B ..	48 3 6	6 Oketopa, 1914.
263	Tumuaki Kai-ruri	Manawatu-Kukutauaki 4D 1, 4A ..	9 8 3	12 Hanuere, 1915.
264	Tumuaki Kai-ruri	Manawatu-Kukutauaki 4D 1, 4B ..	7 11 8	12 Hanuere, 1915.
265	Tumuaki Kai-ruri	Manawatu-Kukutauaki 4D 1, 4C ..	28 13 1	12 Hanuere, 1915.
266	Tumuaki Kai-ruri	Muhunoa 3A 1E, Nama 1, 12B 1 ..	7 13 0	23 Pepuere, 1915.
267	Tumuaki Kai-ruri	Muhunoa 3A 1E, Nama 1, 12B 2 ..	3 19 0	23 Pepuere, 1915.
268	Tumuaki Kai-ruri	Ngarara West A, 25A ..	5 9 6	23 Pepuere, 1915.
269	Tumuaki Kai-ruri	Ngarara West A, 25B ..	3 6 2	23 Pepuere, 1915.
270	Tumuaki Kai-ruri	Ngarara West A, 25C ..	5 4 8	23 Pepuere, 1915.
		Ngakaroro 3D 3A ..	4 14 9	2 Oketopa, 1914.
271	Tumuaki Kai-ruri	Ngakaroro 3D 3B ..	4 14 9	2 Oketopa, 1914.
		Ngakaroro 3D 3C ..	4 14 9	2 Oketopa, 1914.
		Ngakaroro 3D 3D ..	4 14 9	2 Oketopa, 1914.
272	Tumuaki Kai-ruri	Otaki Taone, Tekiona 129A ..	4 10 0	29 Hurae, 1914.
		Otaki Taone, Tekiona 129B ..	4 10 0	29 Hurae, 1914.
273	Tumuaki Kai-ruri	Taonui-Ahuaturanga 1F 1A 1 ..	4 8 10	25 Hepetema, 1914.
		Taonui-Ahuaturanga 1F 1A 2 ..	3 5 6	25 Hepetema, 1914.
		Taonui-Ahuaturanga 1F 1A 3 ..	3 5 6	25 Hepetema, 1914.
		Taonui-Ahuaturanga 1F 1A 4 ..	3 10 7	25 Hepetema, 1914.
274	Tumuaki Kai-ruri	Totaranui Nama 1, Tekiona 11D ..	4 13 3	24 Pepuere, 1915.
		1A		
275	Tumuaki Kai-ruri	Totaranui Nama 1, Tekiona 11D ..	4 13 3	24 Pepuere, 1915.
		1B		
276	Tumuaki Kai-ruri	Waiorua-Kapiti 5, Tekiona 1B 1 ..	26 0 4	12 Mache, 1915.
277	Tumuaki Kai-ruri	Waiorua-Kapiti 5, Tekiona 1B 2 ..	62 3 10	12 Mache, 1915.

KOOTI WHENUA MAORI KI NIU PAREMATA A TE 30 O NGA RA O HURAE, 1915.

Tari Kooti Whenua Maori, Whanganui.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Niu Paremata a te 30 o nga ra o Hurae, 1915, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 16 o nga ra o Hurae, 1915.

[Whanganui, 1915-15.]

TE MAKE,
Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO I RARO I TEKIONA 130 O TE TURI WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tono.
30	Minita Maori (N.P. 277 91) ..	Oeo me etahi atu whenua, Kara- ati 3668, 3795, 3796, 3797, 3798,	Tono i raro o Tekiona 130 o te Turi Whenua Maori, 1909, kia whakatoputia nga paanga.

KOOTI WHENUA MAORI KI WAIROA A TE 5 O NGA RA O AKUHATA, 1915.

Tari Kooti Whenua Maori, Kihipane.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Wairoa a te 5 o nga ra o Akuhata, 1915, kite whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.
i tuhia i tenei te 16 o nga ra o Hurae, 1915.
[Kihipane, 1915-10.]

HERORA KAA,
Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Tangata nana te Wira.
795	Tiemi Ruihi ..	Akutina Ngapo.
796	James Lewis ..	Ataremo Auraki.
797	John McRoberts ..	Pita Matenga.
798	Peka Ngahau ..	Ramari Ngahau (Ngapera).

KOOTI WHENUA MAORI KI HOTERENI (TE TEEMU) A TE 10 O NGA RA O AKUHATA, 1915.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka noho te Kooti Whenua Maori ki Hotereni (Te Teemu), a te 10 o nga ra o Akuhata, kite whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

i tuhia i tenei te 15 o nga ra o Hurae, 1915.
[Akarana, 1915-8.]E. P. AARA,
Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua	Nga Rohe.
1	Haora Tareranui ..	Kawhitiwhiti 4 (mapi 9681)	Kei te mapi.
2	Hohepa Mataitaua ..	Kowhai (mapi 3787) ..	Kei te mapi.
3	Meanaroa Parata ..	Patate 1 ..	Kei te mapi.
4	Paora te Ratu ..	Pukekorahi ..	Kaore he mapi.
5	Paora te Ratu ..	Pukekorahi ..	Kaore he mapi.
6	Heeni Hirini ..	Pukekorahi ..	Kaore he mapi.
7	Hohepa Mataitaua ..	Taraneho (mapi 1972)	Kei te mapi.
8	Hohepa Mataitaua ..	Umuroa ..	Kei te mapi.
9	Taiwiwi te Taniwha ..	Wairere (mapi 4075) ..	Kei te mapi.
10	Meanaroa Parata ..	Wariki (Takerei) ..	Kei te mapi.
11	Hone Auihana ..	Whanake (Oruarangi) (mapi 7849)	Kei te mapi.
12	Taiwiwi te Taniwha ..	Whanake (Oruarangi) (mapi 7849)	Kei te mapi.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua.
13	Mata Patene (Edwin Clendon) ..	Ahuroa 1r 1.
14	Merea Wikiriwhi ..	Aroha IX, Tekiwha 17A.
15	Ema Lipsey ..	Aroha IX, Tekiwha 17A.
16	Pititi te Wharau ..	Aroha IX, Tekiwha 29D.
17	Mereaina Iheihe ..	Awaiti 1D.
18	Ranapia te Ipu (Earl me Kent) ..	Awaiti 1J, 2B 1B.
19	Tupukaheke Pineaha ..	Awaiti 1J 2B 4.
20	Takotorau te Aku ..	Awaiti 2C 3.
21	Hekiera Tuterangi ..	Harataunga 3.
22	Hori Ranapia ..	Iwituarea.
23	Taumaha Aperahama ..	Kopuarahi 2.
24	Vieter Lemuel Bagnall (Miller me Sen) ..	Kopararuwai 1B 1.
25	Ngapeka Hetaraka (Earl me Kent) ..	Kopararuwai 3B 2.
26	Tame Matehaere ..	Kopararuwai 3C 1B.
27	Taumaha Aperahama ..	Kopararuwai 3C 4.
28	Erana te Onerere ..	Kuaatunu 6C 2.
29	Parewaikato (Earl me Kent) ..	Makumaku 5A 2D.
30	Rikirangi Tiunga ..	Makumaku 5B.
31	Whakamura Hetaraka ..	Makumaku 5C 2.
32	Rawiri Wharengaro me etahi atu ..	Makumaku 5C 2.
33	Merea Wikiriwhi ..	Mangamutu 2.
34	Ngahibi Hariata (Broadfoot me Finlay) ..	Mangawhero 1C 2B.
35	Wirihana Watene ..	Mangawhero 3C 2.
36	Pirimona Watene ..	Mangawhere 3C 2B.
37	Awhimate Kipa ..	Matu.
38	Hohepa Mataitaua ..	Mata.
39	Taupoki te Aho ..	Matamata North.
40	Hamiora te Keena ..	Matamata North 1.
41	W. G. Nicholls ..	Matamata North 1.
42	Panapa te Pea (T. A. Meresby) ..	Matamata North 1.
43	Rikihana Winika ..	Matamata North 1.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
44	Aopare Ngahutia	Maurihore.
45	Tangiwhi te Kiri (T. A. Moresby)	Moanakapiti-Huhuraumati D 4.
46	Paora te Ahuru (Hally me Hally)	Mochau 1 East 2B.
47	Peke Tupaea	Mochau 1 East 2D.
48	Mingi Kihirini	Moehau 1G 6.
49	Pirimona Watene me Kataaina Matene	Ngarua 5A 1.
50	Mere Pereniki	Okere.
51	Oka Reti	Paerca 1B.
52	Moanaroa Parata	Pakirarahi 1A.
53	Moanaroa Parata	Pakirarahi 2B.
54	Pererangi Maui (Edwin Glendon)	Papakitatahi.
55	Tamaiwhiua Rawiri (H. A. Vollemaere)	Patutahatika.
56	Kai-tiaki mo te Katoa (Miller me Son)	Pohana 2B.
57	Tupe te Waewae	Raeotepapa South 2.
58	Mai Hoani (T. A. Moresby)	Rawhitiroa 3B.
59	Pare te Au Wirihana	Taupiri (Hapuakohe) 474B 2A.
60	Moanaroa Parata	Taurarahi.
61	Hurihia Rawiri	Tiririri 3.
62	Wiremu te Whetu (Parr me Blomfield)	Tiririri 3C.
63	Tanuku Hiikaiti	Tiririri 7.
64	Rawiri Pakeke	Tiririri 7.
65	Tawahi Peeke	Tiririri 7.
66	Taumaha Aperahama	Tiririri 8.
67	Hone Ngatara	Uriwha, Rahui A me B.
68	Karauna Poono (H. A. Vollemaere)	Waiari 2 South B.
69	Tame Matchacre (Earl me Kent)	Waihou West 4E North.
70	Hawira Taupo (Edwin Glendon)	Waikaka C 2C 2.
71	Mereaina Iheihe	Waieniu 3n 2B.
72	Haora Tareranui	Waipatukahu 1.
73	Taumaha Aperahama	Wairau 3.
74	Moanaroa Parata	Waiwhau.
75	Panikena Totaea	Whakapapakau 2.

HE FONO I RARO I TEKIONA 121 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
76	Hohepa Mataitana me etahi atu	Mata.

TONO KIA WHAKATAKOTORIA HE HUARAHİ.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
77	Joseph William Hedley	Maukoror A 2.
78	Enos Bond	Whatitokarua C.

TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI RURI KAORE ANO KIA WHAKAEAINA A KIA WAHIA HE PUHI MOTUHAKE HEI UTU MO AUA MONI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ra i timata ai te Initareti.	Te nui o te Moni hei Utunga.
79	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Awaiti 2C 1	4 Huni, 1915	11 8 2
		Awaiti 2C 2	4 Huni, 1915	8 10 10
		Awaiti 2C 3	4 Huni, 1915	19 0 7
		Awaiti 2C 4	4 Huni, 1915	21 3 0
80	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Heremaro	4 Pepuere, 1915	6 16 6
		Hikutaua	4 Pepuerc, 1915	6 0 6
		Hikutaja 1D	27 Aperira, 1915	14 3 11
		Hikutaja 1G 1	27 Aperira, 1915	2 14 5
81	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Hikutaja 1G 2	27 Aperira, 1915	29 11 0
		Hikutaja 1G 3	27 Aperira, 1915	13 13 0
		Hikutaja 1G 4	27 Aperira, 1915	13 13 8
		Hikutaja 1G 5	27 Aperira, 1915	13 10 4
82	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Hikutaja 1G 6	27 Aperira, 1915	10 16 3
		Hikutaja 1G 7	27 Aperira, 1915	33 10 9
		Hikutaja 1G 8A	27 Aperira, 1915	18 4 0
		Hikutaja 1G 8B	27 Aperira, 1915	76 7 6
		Hikutaja 1G 9	27 Aperira, 1915	6 19 4
		Hikutaja 1G 10	27 Aperira, 1915	6 19 6
		Hikutaja 1G 11	27 Aperira, 1915	27 8 5
		Hikutaja 1H	27 Aperira, 1915	14 0 3

TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI RURI KAHORE ANO KIA WHAKAEAINA KIA WAHIA HE PIHI MOTUHAKE HEI UTU MO AUA MONI.

Name.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ra i timata ai te Initaretia.	Te nui o te Moni hei Utunga.
83	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Horahia Oponu 4B 1	12 Hune, 1915	£ s. d. 10 0 0
		Hore 3B 1	24 Maehe, 1915	2 12 0
84	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Hore 3B 2	24 Maehe, 1915	2 17 6
		Hore, 3B 3	24 Maehe, 1915	2 12 0
85	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Horote 3A 1	27 Aperira, 1915	15 2 10
		Horote 3A 2	27 Aperira, 1915	14 14 5
86	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Kakati	4 Pepuere, 1915	32 1 0
87	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Kapara	4 Pepuere, 1915	11 0 6
88	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Kauaeoteparaao	4 Pepuere, 1915	13 2 6
89	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Kawhitiwhiti 4	18 Maehe, 1915	6 0 4
90	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Kohiwai	4 Pepuere, 1915	2 7 0
91	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Kopaki Island	21 Aperira, 1915	15 11 1
		Kopuarahi 3A 2A	24 Maehe, 1915	11 9 8
		Kopuarahi 3A 2B 1	24 Maehe, 1915	4 1 8
		Kopuarahi 3A 2B 2	24 Maehe, 1915	2 12 10
		Kopuarahi 3A 2C	24 Maehe, 1915	7 15 9
		Kopuarahi 3A 2D	24 Maehe, 1915	10 8 9
		Kopuarahi 3A 2E	24 Maehe, 1915	9 8 9
		Kopuarahi 3A 2D 1	11 Mei, 1915 ..	5 8 2
		Kopuarahi 3A 2D 2A	11 Mei, 1915 ..	4 18 1
		Kopuarahi 3A 2D 2B	11 Mei, 1915 ..	3 8 8
		Kopuarahi 3A 2D 2C	11 Mei, 1915 ..	4 17 9
92	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Kowhai	4 Pepuere, 1915	4 9 0
93	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Makomako	4 Pepuere, 1915	4 9 0
94	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Ngataipapakirua	4 Pepuere, 1915	2 7 0
95	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Ngauwaewae	4 Pepuere, 1915	18 7 8
96	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Orotu	4 Pepuere, 1915	11 0 6
97	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Parakau 1	4 Pepuere, 1915	3 8 0
98	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Parakau 2	4 Pepuere, 1915	2 7 0
99	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Piraaurahi 6A	3 Mei, 1915 ..	10 3 3
		Piraaurahi 6B	3 Mei, 1915 ..	3 14 9
100	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Ponatahi 1	4 Pepuere, 1915	4 9 0
		Ponatahi 2	4 Pepuere, 1915	2 7 0
101	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Puhiotekuruki	4 Pepuere, 1915	2 7 0
102	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Puke 2	4 Pepuere, 1915	5 10 0
103	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Puke 3	4 Pepuere, 1915	3 18 6
		Puke 4	4 Pepuere, 1915	3 8 0
104	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Rukuruku	4 Pepuere, 1915	5 10 0
105	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Turua	4 Pepuere, 1915	13 2 6
		Waiomu 3B 1A	23 Tihema, 1914	6 19 6
		Waiomu 3B 1B	23 Tihema, 1914	13 3 7
		Waiomu 3B 2B 1	23 Tihema, 1914	11 0 2
		Waiomu 3B 2B 2	23 Tihema, 1914	14 2 2
106	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Waiwhau	4 Pepuere, 1915	23 1 0
		Whakairipawa	4 Pepuere, 1915	4 9 0
107	Te Tino Kai-ruri, Akarana			
108	Te Tino Kai-ruri, Akarana			

TONO KIA WHAKARITEA TE NUI O TE PAANGA O IA TANGATA O IA TANGATA.

Nama.	Kai-tomo.	Te Ingoa o te Whenua.
109 Hera Nikora	.. ..	Aroha IX, Tekiona 18.

TONO WHAKAWHITI WHENUA.

Nama.	Kai-tou.	Nga Ingoa o nga Whenua e meatia ana kia Whakawhitia.
110	Rata Hohepa, kai-tiaki mo Hone Pihoihoi Hikairo, Kemara Pihoihoi Hikairo, me Turuhira Pihoihoi Hikairo Rata Hohepa	Marutuahu. Pakirirahi 1B.

HE TAKE KUA WHAKAHOKIA MAI E TE APERATA KOOTI MAORI HEI WHAKAWAKANGA ANO MA TE KOOTI WHENUA MAORI.

Name. Te Ingoa o te Whenua. Te Ahua o te Take hei Whakawakanga.
111 Mataitai 1A 2B .. . Nga ota wehewehenga mo tenei whenua.

TONO WHAKAMANA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tangata kua mate.
112	Francis John Stilling	Hariata Puao.
113	Walter Moorcroft	John McInnes (Hone te Aho).

TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE PUKAPUKA WHAKAMANA KAI-WHAKAHAAERE MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tangata kua m te.
114	Atareta te Hihi	Hihi Rawiri.
115	Te Hira te Aho	Hone te Aho (John McInnes).
116	Hauiti Rangiwaerea	Kerengu Rangiwaerea.

TONO I RARO I TEKIONA 29 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ahua o te Tono.
117	Te Tino Kai-ruri, Akarana	Kia mohiotia nga ingoa o nga tangata e tika ana kia riro ma ratou te moni £35 i whakatakatoria ki te ringaringa a te Kai-Tango Moni Whenua, o Akarana, hei utu mo te ruuritanga o nga moutere i a Motukaramea, me Rapahi, me Otuhi, me Ngaurumahanga, ko aua ruuritanga hoki kaore e hihiatia ana i naijanei, ko a taua whakawakanga hoki kia whakatuturutia te nui o te wahi moni ka riro i a ia tangata i a ia tangata.

TONO KIA WHAKATURIA HE KIA-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e Mana kore ana.
118	Reha Kau Hou	Aroha 9, Tekiona 28, Rota 2	Rahiri Kau Hou, Tametame Kau Hou, Ngawira Kau Hou.
119	Tarawhete Huiroroa (T. Moresby)	Waihou West 4B West	Tarawhete Huiroroa.
120	Rangiraumaki Pereniki	Orangipirau 1	Wini Pereniki.

TONO WHAKATU KAI-RIHWI KI NGA PAANOA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
121	Renata Kingi	Tuitahi 2A	Anaru Poroa.
122	Renata Kingi	Waipatukahu 1	Anaru Poroa.
123	Rapata Tararoa (Earl me Kent)	Kaupanga-Whenuakite 6	Ani Urukotia.
124	Metiria Papahuaki (H. A. Vollemaere)	Rangaaturua	Aporo te Kaka.
125	Anaru Ngamu	Harataunga East 2B	Arapeta Tewa.
126	Anaru Ngamu	Harataunga West 3	Arapeta Tewa.
127	Mai Hoani	Rawhitiroa 3B	Arihia Ngatara.
128	Eramiha Tepene	Patate B	Eruera Poono.
129	Metiria Papahuaki (H. A. Vollemaere)	Rangaaturua	Erueti Wetea.
130	Tamaiwhiu Rawiri (Edwin Clendon)	Mako B 2B	Eruini Rawiri, ara Herewini te Rangai, ara Herewini Tamaiwhiu.
131	Metiria Papahuaki (H. A. Vollemaere)	Rangaaturua	Hana te Maara.
132	Pokaihaku te Amini	Waihi North, Poraka 11, Tekiona 1A	Harata Rangitokena.
133	Hare Tutokatea	Waihi North, Poraka 11, Tekiona 1A	Harata Noki Taiporutu.
134	Hakopa te Huia	Wairau 2	Hare te Ironui.
135	Eruera Anihana	Hautekamakama A	Hariata Anihana.
136	Tea Waata Hangata	Karako Taupo A 3..	Hariata Puao.
137	Ngahuia Hohepa	Kakati B	Herewini Tamaiwhiu, ara Herewini Rawiri.
138	Ngahuia Hohepa	Papaaroha 1D	Herewini Tamaiwhiu.
139	Rata Hohepa	Parawaha	Herewini Tamaiwhiu, ara Herewini Rawiri.
140	Hinewhare te Hihi (Earl me Kent)	Raeotepapa North C 1B	Hili Rawiri.
141	Paraku Rapana	Moehau 3E 3	Hiriani Takiari.
142	Eruera Anihana	Tikorauroha	Hoani Pahau.
143	Mei Moka	Tupanaki 2	Hoani Pahau.
144	Eruera Anihana	Tupanaki 2	Hoani Pahau.
145	Mingi Kihirini	Mataora	Hohepa Tame.
146	Mare Teretiu (Edwin Clendon)	Paiarahi	Hohepa Toa.
147	Eruera Anihana	Whakahoro	Hohepa Toa.
148	Marerahi Paraone	Wharepuhunga 12B 2	Huhi Marerahi, ara Hili Paraone
149	Timatua Rekene	Mangawhero 4	Huia Taukiri
150	Kataraina Matene me etahi atu	Katinga	Iritana Pakura.

TONO WHAKATU KAI-RIWIHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Name.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
151	Hohepa Mataitaua	Horongaherehere	Karaitiana Kihau.
152	Rata Hohepa me Ngahuia Hohepa	Pakirarahi 1B	Kataraina te Ihakaharuru.
153	Charles McNeish	Kaimaro	Katerina Hauruia.
154	Charles McNeish	Kopua 2H	Katerina Hauruia.
155	Eramiha Tepene	Patate B	Keita Pono.
156	Himi te Kemara	Archa IX, Tekiona 20	Kemara Tirarauhine.
157	Hini te Kemara	Hastings, Rota 4	Kemara Tirarauhine.
158	Hohi Rota	Piraupahi 4B	Koroneho Kotia.
159	Moanaroa Parata	Pakirarahi 2B	Mango Whaiapu.
160	Hera Maraea Tauteka	Papaaroaha 1	Maraea Tauteka.
161	Kira Herekihua	Piraupahi 4B	Marara Maraea.
162	Eramiha Tepene	Tawhitirahi 1F 3	Matiu Pono.
163	Eramiha Tepene	Whangamata 4D	Matiu Pono.
164	W. H. Poura, Apiha Hoko Whenua Maori	Waipatukahu Tapu (Hastings S.D., Poraka XI, Rota 13)	Meha te Moananui.
165	Eramiha Tepene	Patate B	Mercana Matiu Pono.
166	Kai-tiaki mo te Katoa	Mochau 2B 1	Meri Aperaniko (Mary Hovell).
167	Kai-tiaki mo te Katca	Papaaroaha 2	Meri Aperaniko (Mary Hovell).
168	Kai-tiaki mo te Katoa	Papaaroaha 3	Meri Aperaniko (Mary Hovell).
169	Kai-tiaki mo te Katoa	Papaaroaha 4	Meri Aperaniko (Mary Hovell).
170	Rete Watene	Okewa Nama 3	Mihiterangi Taramea.
171	Toke Watene	Okere	Mita Watene.
172	Toke Watene	Taparahi 3C 2	Mita Whareroa.
173	Papu te Putu	Mochau 1G 5	Morchu te Putu.
174	Kahukiwi Parata (Mrs. W. H. Renshaw)	Waihekau 5	Marara Ngamate.
175	Haora Tareranui	Mochau 3E 3	Nepihana Tuiri.
176	Mei Moka	Okere	Ngamokamoka.
177	Aopare Ngahuia	Okania 3A 3	Ngaroma Pukutoia.
178	Moanarea Parata	Mochau 2C 2	Ngaroma Whaiapu.
179	Hakopa te Huia	Puketeawainui 1B 2	Papuhau te Kukume.
180	Hakopa te Huia	Puketeawainui 1B 2	Papuhau te Kukume.
181	Hakopa te Huia	Rotokhu 5B 2	Papuhau te Kukume.
182	Eramiha Tepene	Papate B	Parchauraki Pono.
183	Pokaihaku te Anini (Wynyard, Skelton, me Wilson)	Tikouma 4B	Pencamene Rangitu.
184	Karu Harawira (Miller me Son)	Ngahutoitoi-Koronae 1H	Pera Reweti.
185	Koroaha Pirimona me Parehuia Pirimona	Awaiti 1B 2B 3	Pirimona te Poti.
186	E. P. Aaara, mo te kai-tono	Waihou West 4E North	Pirimona te Poti.
187	Koroaha Whatuoho me Parehuia Pirimona	Kopuraruwai 3B 2	Pirimona Whatuoho.
188	Koroaha Pirimona	Makumaku 5C 2B	Pirimona Whatuoho.
189	Wharenui Papu	Moeahu 1G 5	Poata Makuini.
190	Aopare Ngahuia	Okania 3A 3	Pukutoia.
191	Eramiha Tepene	Patate B	Rahera Pono.
192	J. W. Hedley	Tapauaurahi 4	Rangiawhitia Tumakere.
193	Pupuhi Pokai (Porritt me Mueller)	Huhuraumati B	Rihi Pokai.
194	Pupuhi Pokai	Mataikapua	Rihi Pokai.
195	Peke Kerei (Miller me Son)	Opuria B B	Rina Kerei.
196	Hohepa Mataitaua	Rawhitirahi 1F 1	Rire Hirini.
197	Rete Hemi	Okere	Tacre Hemi.
198	W. H. Poura, Apiha Hoko Whenua Maori	Waipatukahu Tapu (Hastings S.D., Poraka XI, Rota 13)	Takerei te Putu.
199	Rihieta Parata me Meri Parata	Maungatautari 4H B	Tapeka Parata.
200	Erini Taipari (Earl me Kent)	Horahia-O pou 3B 1B	Waata Heina Taipari.
201	Whaiatua Matenga me Tira Matenga (Earl me Kent)	Waikaka C 2A 3	Teetu Matenga.
202	Rongo Tame me etahi atu (Earl me Kent)	Tuitahi 2A	Titipari Kawhero.
203	Aopare Ngahuia	Okania 3A 3	Topchua Pukutoia.
204	Ria te Keepa	Maurihoro B	Whareau Paikea.
205	Hoone Waipuna	Whakataha 1A 1	Wiremu Tuki.

A IERATA KOOTI MAORI KI KAIKOHE A TE 26 O NGA RA O AKUHATA, 1915.

Tari Kooti Whenua Maori, Takiwa o Tokerau, Akarana.

I E panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Aperata Kooti Maori ki Kaikohe a te 26 o nga ra o Akuhata, 1915, ki te uiui ki te waikawa hoki i nga tono e mau nei te whakaaturanga i te Kupu Apiti i raro iho nei.

Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana ki aua take me tae ki reira a taua ra.

I tuhia i tenei te 16 o nga ra o Hurae, 1915.

[Tokerau, 1915-19.]

C. P. NUTANA,
Kai-rehita.

KUPU APIKI.

NGA PIIRA MO NGA WHARATAUNGA A TE KOOTI WHENUA MAORI.

Name.	Kai-piira.	Te ingoa o te Whenua.	Whakataunga e Piiratia ana.
1	Mataea Kamira	Awaroa 1A 2B	He whakataunga i puta i te 9 o nga ra o Aperira, 1904, i whakaturia ai he kai-riwihi ki te paanga o Ewa Rewi, ara Rewi Paparangi, kua mate.
2	Henare Wahapu me etahi atu (O. O. Biernacki)	Awarua (Rawapuku)	He whakataunga i puta i te 26 o nga ra o Mei, 1915, i whakawakia ai nga take paanga ki tenei poraka.

Nama.	Kai-piira.	Te Ingoa o te Whenua.	Whakataunga e Piiratia ana.
3	Kare te Wake me Tatiana Teihi (Reed, Miller, me Butler)	Motutu..	He whakataunga i puta i te 15 o nga ra o Mei, 1915, i whakawakia ai te nui o te paanga o ia tangata, ki tenei poraka.
4	J. A. Tole	Otubi 1 me 2, me Kohe-whata	He whakataunga i puta i te 4 o nga ra o Noema, 1914, i whakataua ai te nui o nga moni e tika aua kia utua ki nga tangata no ratou aua whenua kua tangohia i raro i te Ture mo nga Mahi mo te Katoa, 1908.
5	Marama Tahere	Punakitere 43	He whakataunga i puta i te 27 o nga ra o Mei, 1915, i wavabia ai tenei poraka.
6	Ani Ngakete me Ngakete Hapeta (Parr me Blomfield)	Whakanekeneke ..	He whakataunga i puta i te 29 o nga ra o Aperira, 1914, i whakawakia ai te nui o te paanga o ia tangata ki tenei poraka.

TONO I RARO I TEKIONA 50 O TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-piira.	Te Ingoa o te Whenua.	Whakataunga e Piiratia ana.
7	Meri Hohepa	Whangaruru Whakaturia 2B	He whakataunga i puta i te 22 o nga ra o Aperira, 1912, i whakaturia ai nga kai-riwhi ki te paanga o Taupiri Mihaka, ara Taupiri Harowe kua mate.

Tono kia Whakatukotoria he Rori ma runga i Rota 38a me 31p, Parihi o Rangitaiki.

Tari o te Kai-rehita o te Kooti Whenua Maori o te Takiwa o Waiarikī, Rotorua, 7 o Hurac, 1915.

NOTEMEA kia puta ai he reri ki te whenua o mohiotia nei ko Rota 32, Pariha o Rangitaiki, kua tukua mai tetahi tono ki te Kooti i rare i nga tikanga o tekiona 49 me tekiona 50 o te Turo Whakatikatika i te Ture Wenua Maori, 1913, kia whakatakotoria tetahi raina rori ma runga i Rota 38A Nama 1 me 31p, Parihi o Rangitaiki.

Na reira, he whakaaturanga tenei, a te tuunga o te Kooti ki Whakatane a te 29 o nga ra o Hurae, 1915, a muri tata atu ranei ina watea te Kooti i etahi atu o ana mahi, ka whakarangona ka whakataua nga whakahē a nga hunga e mea ana kia kaua taua raina rori e haere ma runga i aua whenua.

He mea tuhi i tenei te 7 o nga ra o Hurac, 1915.

H. H. KINGI,
Kai-rehita.

Whakaaturanga ka tu he hui hei pooti Komiti Whakahere mo te Kaporeihana o Waione 2b Poruka.

NOTEMEA kua whakakaporeihanaia nga tangata no ratou a Waione Nama 2b i raro i tetahi ōta a te Kooti Whenua Maori i mahia i te 17 o nga ra o Tihema, 1908, a

notemea hoki kaore ano kia whakaturia he Komiti Whakahere mo taua whenua, no reira he whakaaturanga tenei ka tu he hui ma te hunga no ratou taua whenua ki Otaramarae, Rotoiti, a te Wenerei te 4 o nga ra o Akubata, 1915, i te 10 o nga haora i te ata, ki te pooti i tetahi Komiti Whakahere ki te whakatuturu hoki i te tokomaha o nga mema mo taua komiti.

He mea tuhi i tenei te 7 o nga ra o Hurac, 1915.

Whakakorenga Tono Piira.

Ko NGA PORAKA WHARERAUREKAU ME WAIPA ROTA 40.

Kooti Whenua Maori Takiwa o Waikato-Maniapoto, Akarana, 16 o nga ra o Hurae, 1915.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko te piira i tukua mai e te kai-tono, e Te Ahuroa Tuwhakahereaea me tetahi atu tangata, mo te riwhitanga o nga paanga o Matenga Moetu, kua mate, i Wharereraukau, kua unuhia e nga kai-tono.

Waihoki, ko te piira i tukua mai e te kai-tono, e Poihāere Okeroa mo te riwhitanga o nga paanga o Wiremu te Tuhi, kua mate, i Waipa Rota 40, kua unuhia e te kai-tono nana i tuku mai te piira. No reira, ka whakaaetia e nga Tiati o Te Kooti Whenua Maori kia unuhia aua tono piira, a tenei kua whakakahoreta aua piira e rua.

I tūhia ki Akarana i tenei te 16 o nga ra o Hurae, 1915.

E. P. AARA,
Kai-rehita.

WHAKAHAERE WHENUA MAORI.

Huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waiariki ki Rotorua.

Tari o te Poari Whenua Maori o Waiariki, Rotorua, 18 o Hurae, 1915.
HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Poari Whenua Maori mo te Takiwa o Waiariki ki Rotorua a te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, i te 10.30 o nga haora i te ata, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i e Kupu Apiti i raro iho nei, he mea tuku mai ki a au, ki te uiui hoki i nga tikanga o etahi atu mea e whakatakotiora tikatia mai ana ki te aroaro o te Poari.

HEMI W. PARAONE,
Perehitini.

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA I BARO I TEKIONA 218 O TE TURE WHENUA MAORI 1909.

Nama	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ra i Hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata o whai tikanga ana ki taua whakahaerenga.
HE TONO ENEI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE POARI.					
1	1913/222	He hoko	.. 28 Hune, 1913 ..	Maungarangi B Nama 1R	Te Kahiwi te Tuhi me Wikitoria Ngaku ki a Mary Helen Graham.
2	1913/257	Mokete	.. 14 Akuhata, 1913 ..	Te Koutu 3K 3 ..	Keepa Anaha Ehau ki a Katherine Hand Hampson.
3	1913/282	He hoko	.. 26 Akuhata, 1913 ..	Rota 63A, Parihi o Matata	Parehanoa Kingi me etahi atu ki a Harriet Lees.
4	1913/288	He riihi	.. 13 Hepetema, 1913 ..	Kenana Nama 2B ..	Kararahi Pirika me etahi atu ki a Owen James Hodge.
5	1914/61	He hoko	.. 11 Oketopa, 1913 ..	Maungarangi B Nama 3B	Te Kahakore te Pohoi me etahi atu ki a Thomas Hawkins Smith.
6	1914/79	He riihi	.. 21 Maehe, 1914 ..	Kenana Nama 2B ..	Ngamaha te Hui me etahi atu ki a Owen James Hodge.
7	1914/87	He hoko	.. 14 Maehe, 1914 ..	Matata Rota 64 ..	Mere Tahei me tetahi atu ki a Isabel Young Grieve.
8	1914/115	He riihi	..	Mangapouri 2B me 2C ..	Te Hou ki a James Herbert Hume.
9	1914/150	He riihi	.. 24 Hune, 1914 ..	Omataroa Nama 5 ..	Wikepa Hakisha me etahi atu ki a Robert Hicks.
10	1914/187	He riihi	.. 20 Hune, 1914 ..	Mangorewa-Kaharoa 6E 3 Nama 2C	Eruera Karaka me etahi atu ki a Thomas Spain.
11	1914/188	He riihi	.. 24 Hurae, 1914 ..	Mangarewa-Kaharoa 6E 3 Nama 2H Nama 6	Wharemokai Terenui me etahi atu ki a Cassimir Joseph Spain.
12	1914/196	Mokete	..	Kaitao-Rotohokahoka 3C Nama 4	Morehu Raina Walker ki a Francis Moss Board.
13	1914/227	He hoko	.. 24 Akuhata, 1914 ..	Rota 182, Parihi o Te Puna	Tanupo Hanuera me etahi atu ki a Thomas Richards.
14	1914/234	He hoko	.. 26 Akuhata, 1914 ..	Rota 33G Nama 2 Parihi o Rangitaiki	Herewini Waata me etahi atu ki a Ralph James Dodd Brown.
15	1914/255	He riihi	..	Matata, Rota 72B 3A (wahi)	Erueti Hatua ki a Albert John Rhodes.
16	1914/258	He hoko	..	Matata, Rota 72B 3V (wahi)	Kauri Haepeta ki a Charles Frederick Reid.
17	1914/259	He riihi	..	Matata, Rota 72B 3V (wahi)	Arihia te Wairoa me etahi atu ki a Albert John Rhodes.
18	1914/286	He hoko	.. 15 Akuhata, 1914 ..	Kawaha 5M ..	Henare Marino me etahi atu ki a Martin Heywood Hampson.
19	1914/291	He hoko	.. 1 Akuhata, 1914 ..	Pukemapou ..	Hepurima Taipuku me etahi atu ki a Thomas Crichton Maltby.
20	1914/292	He hoko	..	Waiparapara Nama 2 ..	Menehira Taiamai me etahi atu ki a H. W. Vercoe.
21	1914/299	Mokete	..	Rota, 3, 6, 29, 30, 31, 46, 47, me 48, Taone o Rich mond	Takawheta Niheta ki a Celia Kathleen McKay.
22	1914/322	He riihi	.. 12 Noema, 1914 ..	Rotomahana - Parekarangi Nama 3A Nama 3B Nama 3C Nama 3	Hemi Pateriki me etahi ki atu a Te Whetu Henare.
23	1914/327	He hoko	.. 28 Oketopa, 1914 ..	Te Papa Rota 116B Nama 1	Rangipakihia me etahi atu ki a Samuel Tanner.
24	334	Mokete	..	Opape Nama 3Q Nama 2A	Raimona Papuni ki te New Zealand Loan and Mercantile Agency Company (Limited).
25	336	He hoko	.. 2 Noema, 1914 ..	Matata Rota 72B Nama 3B Nama 5	Ruiha Ruatarati ki a Hunia Haare.
26	360	He hoko	.. 28 Hanuere, 1915 ..	Waimana 1C Nama 1C Nama 4A	Hurinui Apanui ki a George Shalfoon me Stephen Shalfoon.
27	365	Mokete	.. 11 Akuhata, 1914 ..	Rota 29J Rangitaiki ..	Manuhiri Tiaki ki a Denis Watkin Kirk.
28	366	He hoko	.. 18 Akuhata, 1914 ..	Waimana Nama 1C Nama 1C Nama 3	Harata Patutoro ki a Mark Joseph Flood me Denis Watkin Kirk.
29	368	Mokete	.. 15 Oketopa, 1914 ..	Ruahine Nama 2A 2 ..	Hori Taiaupua ki a Thomas Adam Fowler.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA I BARO I TEKIONA 218 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Name.	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ra i Hainatia ai.	Te Ingaa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai tikanga ana ki taua whakahaeinga.
30	383	He hoko	.. 13 Pepuere, 1915 ..	Rangitaiki Rota 30B Nama 2C Nama 2 (wahi)	Raniera Kihi ki a Denis Watkin Kirk.
31	389	He hoko	.. 3 Maehe, 1915 ..	Rangitaiki, Rota 33B Nama 1	Ka Wakatu me tetahi atu ki a Leonard Wilfred Sisam.
32	398	He hoko	.. 19 Tihema, 1914 ..	Te Puke Nama 1A, Tekiona 18E	Whareorere Ngahere me etahi atu ki a William Atherton Bennett.
33	399	He hoko	.. 3 Noema, 1914 ..	Te Puke Nama 2B Nama 2	Uruakiaki Mitai ki a Edward George Craickshank.
34	400	He riihi	.. 2 Oketopa, 1914 ..	Papamoia Nama 2, Tekiona 6A	Paraone Hohepa Pirika me etahi atu ki a Colin McNaughton.
35	401	He hoko	.. 26 Hepetema, 1914	Ohineahuru Nama 5 ..	Tame Wikirwhi me tetahi atu ki a Samuel Jamieson.
36	402	He hoko	.. 15 Oketopa, 1914 ..	Ngatipahiko B 3C Namg 6C Nama 1	Paramena Tukaheke me etahi atu ki a Ellen Jane McCracken.
37	403	He riihi	.. 3 Pepuere, 1915 ..	Ngapeke Nama 5D ..	Arihia Ngatepa me etahi atu ki a Hugh Fox.
38	404	He hoko	.. 15 Oketopa, 1915 ..	Ngatipahiko B 3C Nama 6A	Paramena Tukaheke me etahi atu ki a Ellen Jane McCracken.
39	411	Mokete	.. 27 Maehe, 1915 ..	Kaitao Rotohokahoka 2P Nama 1	Te Keho Katene me tetahi atu ki a Francis Moss Board.
40	412	He riihi	.. 29 Maehe, 1915 ..	Waiteti Nama 2, Tekiona 2A Nama 2B	Whakaue Matehaere me etahi atu ki a Joseph Conquest me Bertram Oliver.
41	413	He riihi	.. 29 Maehe, 1915 ..	Waiteti Nama 2, Tekiona 2A Nama 2C	Konewa Hinu me etahi atu ki a Joseph Conquest me Bertram Oliver.
42	414	He riihi	.. 5 Aperira, 1915 ..	Waiteti Nama 2, Tekiona 2A Nama 2E	Te Whakatana me etahi atu ki a Joseph Conquest me Bertram Oliver.
43	415	He riihi	.. 12 Aperira, 1915 ..	Waione Nama 3B ..	Te Ropu Kaporeihana o te whenua ki a Edward Mallaby Goodwin.
44	418	He hoko	.. 11 Noema, 1914 ..	Matata Rota 72B 3V (wahi)	Kauri Hapeta ki a Mary Reid.
45	426	He hoko	.. 30 Oketopa, 1914 ..	Kaitao Rotohokahoka 3C Nama 2 (wahi)	Te Wene Kokiri ki a Leo Cyril Ryan.
46	428	He hoko	.. 1 Tihema, 1914 ..	Rota 53 Matata (wahi) ..	Kerene to Whatapapa ki a Robert Elliott Grieve.
47	429	He hoko	.. 19 Maehe, 1915 ..	Waimana Nama 1B Nama 5	Erueti Tamaikoha me etahi atu ki a Jessie Wardlaw.
48	440	He hoko	.. 25 Noema, 1914 ..	Tapuae E ..	Te Mataiwhati Eruera ki a Atiraira Robb.
49	443	He hoko	.. 2 Pepuere, 1915 ..	Maungarangi B Nama 2B	Manukura Maihi ki a Thomas Hawkins Smith.
50	444	He hoko	.. 22 Hanuere, 1915 ..	Kaitao-Rotohokahoka Nama 3C 3	Hare Wirikake ki a Henry Fuller Ford.
51	451	Mokete	.. ..	Opape 3Q Nama 2A ..	Rainona Papuni ki a Arthur Young.

HE TONO HOU ENEL.

52	458	He hoko	.. 2 Mei, 1915 ..	Rangitaiki 30C Nama 1D (wahi)	Te Kapai Eru ki a Ada Tatam.
53	467	He hoko	.. 17 Mei, 1915 ..	Rangitaiki 30A Nama 2M	Kiri Tunohopu ki a Alfred Morse.
54	468	He hoko	.. 25 Pepuere, 1915 ..	Pukehina M, Tekiona 4B	Te Kataahikawera Tamihana me tetahi atu ki a Mary Bond.
55	470	He hoko	.. 15 Maehe, 1915 ..	Te Puke 1A, Tekiona 21	Himiona Kaikaru me etahi atu ki a Charles James Collins.
56	478	He hoko	.. 9 Maehe, 1915 ..	Rangitaiki 41B, Tekiona 2	Hohaia Matatchokia me tetahi atu ki a Lena Davies.
57	492	He mokete	.. 13 Maehe, 1915 ..	Waikuta Nama 2 ..	Pirika te Miroi ki a Felix Ford Gill.
58	493	He hoko	.. 5 Maehe, 1915 ..	Te Puke 1B Nama 7 ..	Maringi Maraca me etahi atu ki a William John Chynoweth.
59	495	He hoko	.. 22 Tihema, 1914 ..	Whakapoungakau Nama 2C	Te Herewini Unuahu ki a Cecil Michael Garland McDavitt.
60	496	He hoko	.. 12 Aperira, 1915 ..	Rangitanuku 1B, Tekiona 1	Taraipine te Warihi me etahi atu ki a Joseph Pohlen.
61	497	He hoko	.. 16 Hune, 1915 ..	Te Koutu 3K, Tekiona 3	Keepa Anaha Ehau ki a Edward Nuku Hall.
62	498	He hoko	.. ..	Kaitao Rotohokahoka 3C Nama 4	Morehu Raina Walker ki a Felix Ford Gill.
63	499	He hoko	.. 22 Hune, 1915 ..	Waotu North 3E Nama 2	Te Rehunga Eru me etahi atu ki a Walter George Barnett.
64	501	He mokete	.. 8 Hune, 1915 ..	Kapongaro Nama 2 ..	Mihi Kotukutuku ki a Norman Potts.
65	504	He hoko	.. 31 Mei, 1915 ..	Kaitao-Rotohokahoka 1W	Ngawinia Peneti ki a Rebecca Charlotte Mackie.
66	505	He hoko	.. 9 Hurae, 1915 ..	Rangitaiki, Rota 30C Nama 3B	Hori Hotene ki a Leonard Wilfred Sisam me Thomas Francis.
67	506	He hoko	.. 6 Hurae, 1915 ..	Rangitaiki, Rota 30C Nama 3A	Mita Hotene ki a Ernest Lincoln Caraway.
68	507	He riihi	.. 28 Hune, 1915 ..	Rangitaiki, Rota 30C Nama 4A	Tuao Meihana ki a Leonard Wilfred Sisam.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA I RARO I TEKIONA 218 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ra i Hainatia ai.	Te Ingao o te Whenua.	Nga Ingao o nga Tangata e whai tikanga ana ki taua whakahaerenga.
69	515	He hoko	27 Mache, 1915	Waimana, Rota 266A Nama 1	Homupara Putangaoka me etahi atu ki a Timi Kara Rewira me Rangitowhere Rewiri.
70	516	He hoko	27 Mache, 1915	Waimana, Rota 260A, Tekiona 24	Hiriwetere Motutere me etahi atu ki a William Charles Forsdick.
71	517	He hoko	8 Mei, 1915	Rangitaiki, Rota 28B Nama 7	Tiaki Rewiri me tetahi atu ki a John Simpson.
72	518	He riihi	14 Mei, 1915	Rangitaiki, Rota 41B Nama 5.	Hoete Himiona me etahi atu ki a Edward Dunstan.
73	519	He hoko	5 Hune, 1915	Waimana, Rota 257	Wharewera Kaperiere ki a Maria Hohepa.
74	520	He hoko	27 Mache, 1915	Omatarea Nama 3A (wahi)	Hamupara te Arahori me etahi ki a Francis Bell Maunder.
75	521	He riihi	27 Aperira, 1915	Rangiuru Nama 1A (wahi)	Winiata Matia me etahi atu ki a Harry Ernest Butcher.
76	522	He riihi	27 Aperira, 1915	Rangiuru Nama 1A Nama 3	Winiata Matia ki a Harry Ernest Butcher.
77	523	He hoko	14 Hune, 1915	Te Puke 1A Nama 20	Rangipacrao Ngahere me etahi atu ki a Charles James Collins.
78	524	He riihi	3 Hurae, 1915	Papamoa Nama 2, Tekiona 4B	Henare Werohia me etahi atu ki a Susan Iven Stewart.
79	525	He hoko	27 Mache, 1915	Maketu S.D., Poraka II, Tekiona 27B	Emare Wikiriwhi ki a Eliza McCauley.
80	526	He hoko	24 Hune, 1915	Parawai 1D Nama 2B	Raiha Ratete me tetahi atu ki a Cecil Michael Garland McDavitt.
81	527	He hoko	16 Hune, 1915	Taheke-Papakounga Nama 10	Matene Keepa ki a Edward Roy.
82	528	He hoko	25 Hanuere, 1915	Kawaha 3H Nama 1	Te Rangitepikitia te Whiti me etahi atu ki a Wenerata Pirimi.
83	529	He hoko	19 Mei, 1915	Owhatuiria Tonga Nama 4, Tekiona 4B Nama 1 (wahi)	Haki Tamato ki a William Thomas Pakes.
84	530	He hoko	16 Hurae, 1915	Kawaha 5N Nama 3A Nama 4	Henare Mete Amohau me etahi atu ki a Constance Mary Gillies.
85	531	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha Nama 1D	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
86	532	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha Nama 1C	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
87	533	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha Nama 1B	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
88	534	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha Nama 1A	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
89	535	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha Nama 5A Nama 2A (wahi)	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
90	536	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha 5N Nama 3L	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
91	537	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha 5N Nama 3E	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
92	538	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha 5N Nama 3D	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
93	539	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha 5N Nama 3C	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
94	540	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha 5N Nama 3B (wahi)	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
95	541	He hoko	1 Mache, 1915	Kawaha 5N Nama 3A Nama 1	Meri Meremena ki a Constance Mary Gillies.
96	546	He hoko	8 Mei, 1915	Rotomahana - Parekarangi 6A, Tekiona 2 Nama 4B Nama 1A Nama 1	Eru te Matata me tetahi atu ki a William George Butcher.

TONO KIA TUKUA ATU HE KUPU KI TE KAWANA KIA WHAKAAETIA TETAHI MOKETE I RARO I TEKIONA 230 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Te Ingao o te Whenua.	Nga Ingao o nga Tangata e whai Tikanga ana ki nga whakahaerenga.
-------	---------------------	-----------------------	--

HE TONO ENETI WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE POARI.

97	1914/108	Tiboi Nama 3B	Karawbira Kapu me etahi atu ki a Alister McClean Thomson.
98	364	Rangitaiki Rota 29J	Manuhiri Tiaki ki a Denis Watkins Kirk.
99	1914/306	Torere Nama 1A, Tekiona 28	Pekamu te Rua ki a Joseph Honkin.
100	450	Opape Nama 3Q Nama 2A	Raimona Papuni ki a Arthur Young.

HE TONO HOU ENETI.

101	491	Waikuta Nama 2	Pirika te Miroi ki a Felix Ford Cell.
102	500	Kapongaro Nama 2	Mehi Kotukutuku ki a Norman Potts.

TONO KIA TE HONORE MINITA MO TE TAHA MAORI KIA WHAKAAETIA NGA TUKUNGA WHENUA I RARO I TEKIONA 298
O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai tikanga ana ki nga whakahaerenga.
HE TONO ENEI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE POARI.				
103	1914/278	He riihi ..	Rangiuru 2B Nama 7 ..	Taraite Hemi me etahi atu ki a Thomas Flynn.
104	1914/279	He riihi ..	Rangiuru 2B Nama 11 ..	Parehamoa Taraipine me etahi atu ki a Thomas Flynn.
105	1914/280	He riihi ..	Rangiuru 2B Nama 17 ..	Te Manakura Maibi me etahi atu ki a Thomas Flynn.
106	386	He hoko ..	Rangiuru Nama 2B Nama 1 ..	Erana te Rahuia me etahi atu ki a Henry Albert Alexander.
107	405	He riihi ..	Ngapeka Nama 5D ..	Arihia Ngatepa me etahi atu ki a Hugh Fox.
108	432	He hoko ..	Waimana Rota 260A, Tekiona 24 ..	Nga Rangatira o te Whenua ki a William Charles Forsdick.
HE TONO HOU ENEI.				
109	508	He hoko ..	Waimana 1B Nama 1D Nama 2B ..	Te Hauwaho Tamaikohaka ki a Jack Frederick Boynton.
110	509	He hoko ..	Waimana 1B Nam 1A ..	Rohe Tamaikoha ki Jack Frederick Boynton.
111	510	..	Waimana, Rota 260A Tekiona 16 me 19	Arapeta Hira me etahi atu.

TONO KIA TUKUA ATU TETAHI KUPU TONGOTOHU KI TE HONORE MINITA MO TE TAHA MAORI KIA WHAKAAETIA NGA TUKUNGA WHENUA I RARO I TE WAHANGA 2 O TE TEKIONA 3 O TE TURE MO TE TAKIWA NGAWHA, 1910.

Nama	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai tikanga ana ki nga whakahaerenga.
HE TONO ENEI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE POARI.				
112	1914/295	He hoko ..	Waihunuhunukuri Nama 1 ..	Taiporutu te Mapu.
113	1914/187	He hoko ..	Waitangi ..	Taiporutu te Mapu.

TONO KIA WHAKAAETIA NGA WHAKAWHITINGA I NGA RIHI.

Nama	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai tikanga ana ki nga whakahaerenga.
114	542	Te hoko o te riihi ..	Waikawa Nama 2B ..	William Innocent Petchell, Edward Hounsfieeld Barber me James Leith ki a Elizabeth Sheriff.
115	543	Te hoko o te riihi ..	Waikawa Nama 3 (wahi)	William Innocent Petchell ki a Elizabeth Sheriff.
116	544	Te hoko o te riihi ..	Waikawa Nama 3 (wahi)	Edward Hounsfieeld Barber ki a Ralph Christian Murphy.
117	545	Te hoko o te riihi ..	Waikawa Nama 3 (wahi)	James Little ki a Ralph Christian Murphy.

Huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waikato-Maniapoto.

Akarana, 17 Hurae, 1915.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waikato-Maniapoto ki Te Kuiti a te Turei te 3 o nga ra o Akubata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, ki te whakawa ki te uiui i nga tikanga o nga tono he mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Poari e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watca i etahi atu o ona raruraru.

A. G. HOLLAND (HORANA),
Perchitini.

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA.

Nama	Nama o te Pukapuka.	Te Ahua o te Tuku.	Te Ra i Hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai tikanga ana ki taua whakahaerenga.
1	7482	He riihi ..	1 Hurae, 1915	Rota 4, Parihi o Onehero	Hori te Kanawa ki a Robert Charles Brown.
2	7494	He riihi ..	20 Mei, 1915	Wahanga 2, Rota 1 me 2, Poraka 1 Ohura South G Nama 3	Tuauru te Waihanea me etahi atu ki a Jeannie Henderson.
3	7495	He riihi ..	20 Mei, 1915	Wahanga 5, Rota 1 me 2, Poraka 1 Ohura South G Nama 3	Tuauru te Waihanea me etahi atu ki a Jeannie Henderson.
4	7496	He riihi ..	20 Mei, 1915	Wahanga 1, Rota 1 me 2, Poraka 1 Ohura South G Nama 3	Tuauru te Waihanea me etahi atu ki a Jeannie Henderson.
5	7497	He riihi ..	20 Mei, 1915	Wahanga 4, Rota 1 me 2, Poraka 1 Ohura South G Nama 3	Tuauru te Waihanea me etahi atu ki a Jeannie Henderson.
6	7497	He riihi ..	20 Mei, 1915	Wahanga 3, Rota 1 me 2, Poraka 1 Ohura South G Nama 3	Tuauru te Waihanea me etahi atu ki a Jeannie Henderson.

NGA TONO I RARO I WAHI XVIII O TE TURE WHENUA MAORI 1909, KIA WHAKAMANA TE OTINGA O NGA TAKE.

Nama	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o te Whenua.	Koia tenei ko te Otinga.
7	5717	.. Ohura South M 3A 2B ..	Ko taua whenua me hoko ki a G. L. Winger me F. Smith mo nga moni £1 10s. i te eka.
8	6554	.. Rota 32B Whangape ..	Ko taua whenua me riihi ki a Cyril H. Jordan mo nga tau e 42 mo nga moni reti 1s. 6d. i te eka mo nga tau e 21, e 3s. i te eka mo nga tau e 21 o muri iho.
9	6863	.. Mangauika 1B 2 2B ..	Ko te wahi ki te taha rawhititi o te poraka e tutata ana ki te awa o Waipa kia riihitia ki a John Hart mo nga tau e 42 mo te moni reti e 2s. i te eka mo nga tau e 21, e 4s. i te eka mo nga tau e 21 o muri iho.
10	6959	.. Opuatia Nama 4, Rota 50 ..	Ko taua whenua me hoko ki a John Henry Eyre mo nga moni e £3,055.
11	7026	.. Hanturu West 1, Tekiona 2H 2 ..	Ko taua whenua me hoko ki te Karauna mo nga moni e £779.

TE POARI WHENUA MAORI TAKIWA WAIKATO-MANIAPOTO I RARO I RARANGI 3 O TE TURE WHAKARITERITE KEREEME WHENUA MAORI, 1913.

Nama	Nama o te Pukapuka.	Te Ingoa o nga Whenua.	Te Take kia Uiuia.
12	6389	.. Kinohaku East Nama 1A Tekiona 2 me 3, me etahi atu poraka e pata ana.	Ko te Pitihana Nama 315 o te tau 1913 i hanga e te Parker-Lamb Kamupene Rakau e inoi ana kia whakaritea mai tetahi ture kia ahei te whakamana i nga kanataraka mahi rakau o runga o aua Poraka nei.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Waipona 2b 3c i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waipona 2b 3c, i runga i te whaka-haerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turei, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me whakahoki ki nga tangata ake o te whenua."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Te Pikinga i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Te Pikinga, i runga i te whaka-haerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turei, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me whakahoki ki nga tangata ake o te whenua."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Waiwhatawhata 1a 3 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waiwhatawhata 1a 3, i runga i te

whaka-haerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turei, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me whakahoki ki nga tangata ake o te whenua."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Ruapekapeka 7c i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Ruapekapeka 7c, i runga i te whaka-haerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Kawakawa a te Hatarei, te 14 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 11.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me whakahoki ki nga tangata ake o te whenua."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Te Awaroa 2a 2b 2 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Te Awaroa 2a 2b 2, i runga i te whaka-haerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turei, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me hoko ki a Isaac Robert Reed, o Mitimiti, mo te utu £1 i te eka."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whirinaki 6i Nama 2 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whirinaki 6i Nama 2, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turei, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me hoko ki a Frederick Charles Hargrave mo te utu £1 10s. i te eka."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Wairau North Nama 2i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Wairau North Nama 2A, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turei, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me hoko ki a Daniel M. Kempf ko te utu 15s. i te eka."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Te Mania B 2 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Te Mania B 2, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Ohacawai a te Turei, te 17 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 2 o nga haora i te ahiahi, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko katoa o taua whenua me hoko ki a Louisa M. Hingston, o Ohacawai, mo te utu £15 i te eka, mo te wariu ranei a te Kawanatanga."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whakatahataha 1 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whakatahataha 1, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turci, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me whakahoki ki nga tangata ake o te whenua."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Ngamokooneone i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga Kahiti—D.

tangata no ratou a Ngamokooneone, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Kawakawa a te Hatarei, te 14 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 11.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me hoko ki James Gillett mo te utu 10s. i te eka."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Waimangaro i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waimangaro, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Kawakawa a te Hatarei, te 14 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 11.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me hoko ki a James Gillett mo te utu 10s. i te eka."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Te Karetu T i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Te Karetu T, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Kawakawa a te Hatarei, te 14 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 11.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me hoko ki a James Munn mo te utu 15s. i te eka."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Pukehuia 2c Nama 1 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Pukehuia 2c Nama 1, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Rawene a te Wenesi, te 11 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i nga motini e whai ake nei:

"1. Ko taua whenua me hoko ki a John Whitefield, tamaiti, mo te utu £1 10s. i te eka; ar,

"2. Ko taua whenua kia rihiitia ki a John Whitefield, tamaiti, mo nga tau e 50 mo te utu ls. 6d. i te eka i te tau mo te 25 tau tuatahi; a, e 5 paheneti o te wariu whakapaiungakore a te Kawanatanga mo te 25 tau tuarua, hui atu hoki ki te utu mo nga whakapainga a te painga o aua tau."

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Waihou Lower A Nama 40 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TE NEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waihou Lower A Nama 40, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori,

1909, ki Rawene a te Wenerei, te 11 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“ Ko taua whenua me hoko ki Frank Duthie mo te utu £1 i te eka.”

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Pukehuia 2d Nama 2 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Pukehuia 2d Nama 2, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Rawene a te Wenerei, te 11 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“ Ko taua whenua me rilhi ki a John Whitefield, tamaiti, mo nga tau e 50 mo te utu 1s. 6d. i te eka i te tau mo te 25 tau hiatahi, a, e 5 paibeneti o te wariu whakapaingakore a te Kawanatanga mo te 25 tau tuarua.”

I tuhia ki Akarana i tenoite 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Waikou Lower A Nama 37 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waikou Lower A Nama 37, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Rawene a te Wenerei, te 11 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“ Ko taua whenua me hoko ki a Frank Duthie mo te utu £1 i te eka.”

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Motukiore L i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Motukiore L, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Rawene a te Wenerei, te 11 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake rei:—

“ Ko taua whenua me hoko ki a Henry Watling Williams mo te utu £1 10s. i te eka.”

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Rotokakahi B i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Rotokakahi B, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turei, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“ Ko taua whenua me hoko ki a Kossuth Newman me Clion Newman mo te utu £2 10s. i te eka.”

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Te Karaka E i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Te Karaka E, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Rawene a te Wenerei, te 11 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“ Ko taua whenua me hoko ki a William Christopher Irvince mo te utu £1 8s. 6d. i te eka.”

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Omahuta 3c 1 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Omahuta 3c 1, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Rawene a te Wenerei, te 11 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“ Ko taua whenua me hoko ki a Frederick Creighton mo te utu £1 i te eka.”

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Awaroa 1b i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Tokerau ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Awaroa 1b, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Opononi a te Turei, te 10 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“ Ko taua whenua me hoko ki a Kossuth Newman me Clion Newman mo te utu £2 10s. i te eka.”

I tuhia ki Akarana i tenei te 19 o nga ra o Hurae, 1915.

T. H. WIRIHANA,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Matakarapa Nama 2 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Ikaroa ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Matakarapa Nama 2, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Levin a te Paraire, te 6 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 2.30 o nga haora i te awatea, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:—

“ Kia whakaetia he mana tapahi herakeke ki te Foxton Cordage me Flax-milling Company (Limited).”

I tuhia ki Poneke i tenei te 21 o nga ra o Hurae, 1915.

M. GILFEDDER (Kiripeta),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Moutere-Tahuna Nama 6 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Ikaroa ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Moutere-Tahuna Nama 6, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Otaki a te Paraire, te 6 o nga ra o Akuhata, 1915, a

te 10.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me riihi atu ki a Reginald William Frederick Cousins Ryder mo nga tau e 21 mo te moni reti e rite ana ki te rima paheneti o te wariu Kawanatanga o naianei i te tau."

I tuhia ki Poneke i tenei te 21 o nga ra o Hurae, 1915.

M. GILFEDDER (Kiripeta),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Waiorongomai Nama 9a i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Ikaroa ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Waiorongomai Nama 9a, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Otaki a te Paraire, te 6 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10.30 o nga haora i te ata hei, whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Me riihi taua whenua ki a William Martin Simcox mo te 21 tau mo te moni £16 17s. i te tau mo nga tau tekau tuatahi, a mo te rima paheneti o te wariu i te tau 1925 mo te toenga o te riihi, engari kana e whakaurua atu ki taua waritanga nga whakapainga tera e mahia e te kai-tango rihi i roto i nga tau tae atu ki te 1925."

I tuhia ki Poneke i tenei te 21 o nga ra o Hurae, 1915.

M. GILFEDDER (Kiripeta),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Moutere-Tahuna Nama 5 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Ikaroa ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Moutere-Tahuna Nama 5, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Otaki a te Paraire, te 6 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua riihi atu ki a Reginald William Frederick Cousins Ryder mo nga tau e 21 mo te moni reti e rite ana ki te rima paheneti o te wariu Kawanatanga o naianei i te tau."

I tuhia ki Poneke i tenei te 21 o nga ra o Hurae, 1915.

M. GILFEDDER (Kiripeta),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Moutere-Tahuna Nama 2 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Ikaroa ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Moutere-Tahuna Nama 2, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Otaki a te Paraire, te 6 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua ne riihi atu ki a Reginald William Frederick Cousins Ryder mo nga tau e 21 mo te moni reti e rite ana ki te rima paheneti o te wariu Kawanatanga o naianei i te tau."

I tuhia ki Poneke i tenei te 21 o nga ra o Hurae, 1915.

M. GILFEDDER (Kiripeta),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Moutere-Tahuna tetahi wahine 3 Poraka IX, Waitohu S.D., i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Ikaroa ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Moutere-Tahuna wahine 3, Poraka IX, Waitohu S.D., i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Otaki a te Paraire, te 6 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10.30 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me riihi atu ki a Reginald William Frederick Cousins Ryder mo nga tau e 21 mo te moni reti e rite ana ki te rima paheneti o te wariu Kawanatanga o naianei i te tau."

I tuhia ki Poneke i tenei te 21 o nga ra o Hurae, 1915.

M. GILFEDDER (Kiripeta),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Moutere Nama 9 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Ikaroa ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Moutere Nama 9, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Otaki a te Paraire, te 6 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10.30 o nga haora i te ata hei, whiriwhiri i te motini e whai ake nei:

"Ko taua whenua me riihi atu ki a Reginald William Frederick Cousins Ryder mo nga tau e 21 mo te moni reti e rite ana ki te rima paheneti o te wariu Kawanatanga o naianei i te tau."

I tuhia ki Poneke i tenei te 21 o nga ra o Hurae, 1915.

M. GILFEDDER (Kiripeta),
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Waiorongomai Nama 1 i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Ikaroa ka whakaatu ko te huinga o nga tangata no ratou a Waiorongomai Nama 1 Poraka i nukuhia i te 5 o nga ra o Maehe, 1915, me huihui ano ki Otaki a te Paraire, te 6 o nga ra o Akuhata, 1915, a te 10.30 o nga haora i te ata.

GILFEDDER (Kirihweta),
Perehitini.

Whenua Maori ka Hokona i runga i te Akihana Tuwhera ki te Kaloa.

Tari o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Aotea, Akarana, 18 o Hunc, 1915.

HE whakaaturanga tenei, i runga i nga tikanga o te Ture Whenua Maori, 1909, me nga rekureihana i raro i taua Ture, ka hokona nga whenua e mau nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei i runga i te akihana tuwhera ki te katoa ka tu ki Taumarunui, a te Hateroi, te 24 o nga ra o Hurae, 1915, a te 2 o nga haora i te awatea.

KUPU APITI.

TAONE O HIKATRO.

Rota	Nga Eka.	A raro o te Moni Hoko.	Rota	Nga Eka.	A raro o te Moni Hoko.
1	E. R. P.	£ s. d.	30	E. R. P.	£ s. d.
2	0 1 0	15 0 0	31	0 1 0	15 0 0
3	0 1 0	15 0 0	32	0 1 0	15 0 0
4	0 1 0	15 0 0	33	0 1 7·8	15 0 0
5	0 1 0	15 0 0	34	0 1 7·8	15 0 0
6	0 1 0	15 0 0	35	0 1 7·8	15 0 0
7	0 1 0	15 0 0	45	0 2 4·2	25 0 0
8	0 1 0	15 0 0	46	0 2 0	25 0 0
9	0 1 0	15 0 0	47	0 2 0	25 0 0
10	0 1 0	15 0 0	48	0 2 0	25 0 0
11	0 1 0	15 0 0	49	0 2 0	25 0 0
12	0 1 0	15 0 0	50	0 2 0	25 0 0
13	0 1 0	15 0 0	51	0 2 0	25 0 0
14	0 1 0	20 0 0	52	0 2 0	25 0 0
19	0 1 0	20 0 0	53	0 2 0	25 0 0
20	0 1 0	15 0 0	54	0 2 0	25 0 0
21	0 1 0	15 0 0	55	1 0 39	40 0 0
22	0 1 0	15 0 0	56	1 3 19·7	40 0 0
23	0 1 0	15 0 0	57	1 0 32	40 0 0
24	0 1 0	15 0 0	58	1 0 32	40 0 0
25	0 1 0	15 0 0	59	1 0 32	40 0 0
26	0 1 7·5	15 0 0	60	1 0 32	40 0 0
27	0 1 6·7	15 0 0	61	1 0 32	40 0 0
28	0 1 3·5	15 0 0	62	1 0 32	40 0 0
29	0 1 15·1	15 0 0			

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

Ko tenei taone ko Hikairo kei te taha o Whanganui Awa, ara kei Te Rena, e toru maero te tawhiti i Kakahi, Main Trunk Line.

Ko nga mapi o te Taone o Hikairo me etahi atu pukapuka, whakamarama me tiki atu i te tari o te Poari i te Tari Maori ranei Poneke.

J. B. JACK (Tiaki),
Perehitini o te Poari Whenua Maori o te
Takiwa o Aotea.

Whakaaturanga i nga Tikanga e uru ai te Maori hei Hoia.

WHAKAMARAMA KI NGA MAORI E HIAHIA ANA KIA URU
HEI HOIA

(1.) *Te Ritenga o te Whakauru.*

M E tono ki te Recruiting Officer, a mana e tuhituhi nga kupu mo roto i te Kaari Rehitatanga e tuku atu ki te Tari mo te Whawhai. Kia tae atu te kupu a te Tari kia haere te tangata e whakauru ana i a ia kia tirohia e te takuta, hei reira ra ano ia whakarere ai i tana mahi i whiwhi oranga ai a mona.

(2.) *Tirohanga e te Takuta.*

A tona wa ka tae atu he kaari ki te tangata e whakauru ana hei hoia hei whakaatu ki a ia i te taima me te kainga e tirohia ai ia e te takuta. Ki te paahitia ia ka tukuna atu ia i reira tonu ki te puni hoia (camp).

(3.) *Ki te Hikitia te Kainga Noho.*

Ki te haere te tangata e whakauru ana hei hoia ki tetahi atu kainga noho ai, me whakaatu mai e ia ki te Tari te ingoa o te kainga. Ki te haere ia ki tetahi atu takiwa me rehita ia ki taua takiwa.

(4.) *Nga Tikanga o te Whaakuru.*

Ki te uru te tangata ka mau tonu ia hei hoia a mutu noa te whawhai a tae noa ki te wa e hoki maj ai ki Niu Tiren i tiaatingia ai.

(5.) *Te Oati ki te Kingi.*

Ko ia hoia me oati i te Oati Piri Pono ki te Kingi, a me haina rawa i te pukapuka pera kua oti te whakarite.

(6.) *Etahi Tikanga.*

Ko te pakeke o te tangata hei te rua tekau tau tae atu ki te wha tekau tau.

Ko te teitei o te tangata kaua e poto iho i te 5 putu 4 inhi. Ko te taumaha kaua e nuku atu i te tekau ma toru toone. Me tangata totika mo te whawhai.

(7.) *Tirohanga e te Takuta.*

Ko te titiro a te takuta he kowhiti i nga tangata maia, tangata ora, e rite ana mo te whawhai, ara i nga mea kaore he mate o te tinana, o nga karu, o nga taringa; kaore he whaturama, kaore he hukiki, a e ora ana nga niho hei ngau-nau i ana kai.

(8.) *Nga Pu me nga Kakahu.*

Ma te Kawanatanga o Niu Tiren i whakarite, kaore he utu

(9.) *Ko te Utu mo te Hoia.*

Ko te utu mo nga hoia e uru ana ki te *Expeditionary Force* i te marama tuatahi i te puni (camp) ko te utu ano e utua nei ki nga hoia o te *Territorial Force*, ara kia 4s. i te ra mo te paraiwete. Ko tenei moni ka whakaputaina ki ia hoia i ia tekau ra i ia tekau ma rima ra ranci,

Ka pau te marama tuatahi ka whakanukuhia ake te moni kia rite ki te moni e utua ana ki nga hoia o te *Expeditionary Force*, ara kia 5s. i te ra mo te paraiwete. Ka tangohia i roto i tenei moni nga moni e whakaritea e te hoia kia utua ki tetahi atu tangata.

Ina eke ki runga ki te kaipuke hara i nga hoia ki te whawhai, e 2s. tonu te moni mo te ra e whakaputaina, ko te toenga, ara te 3s. i te ra, mehemea kaore ano i whakaritea e te hoia kia utua ki tetahi atu, ka puritia tainoa e whakaputa ki taua hoia, ara kia tiaatingia ra ano ia, kia hoki mairra ano ranei ki Niu Tiren; ki te mate te hoia ka whakaputaina taua moni ki tona ura tata i runga i ta te ture.

(10.) *Kereeme a nga Whanaunga tata mo tetahi Oranga.*

Ina tae ia hoia ki te puni (camp) me haina ia i tetahi pukapuka whakamana i te Tari mo te Whawhai ki te tango i tetahi taha o tana moni kua whakatoea ra, i te hawhe ranei o tana moni, hei oranga, ina tonoa, mo ona whanaunga tata e noho kore oranga ana. "Whamere" tona tikanga ko te wahine, ko nga matua, ko nga tamariki ranei a taua hoia, ko tetahi tangata ranei i whakataua ki a ia, a muri atu ranei whakataua ai ki a ia, tetahi ota-oranga i raro i te Ture mo nga Tangata Rawa-kore, 1910.

I taea i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tiren, e HOANI MAKAE, Kai-ta a te Kawanatanga, Poneke.